

ŽIVA ZAJEDNICA

**Zdravo
Marijo,
milosti
puna...**

Novi ljudi
za novo
vrijeme

Dani
zahval-
nosti

Nepre-
poručljivi
brak

Misli
Majke
Terezije

Natječaj
za mlade
pjesnike

Plod su Duha:
ljubav, radost, mir, strpljivost, blagost, dobrota,
vjernost, krotkost, uzdržljivost. (Sv. Pavao, Gal 5,22)

Novi ljudi za novo vrijeme

Već je opće poznato da su u Hrvatskoj proteklih dana biskupsku službu preuzela tri nova biskupa: mons. Josip Bozanić je postao zagrebačkim nadbiskupom, a prvim biskupima u Varaždinu i Požegi postali su mons. Marko Culej i dr. Antun Škvorčević. I u BiH su na biskupske stolice prije nekoliko godina zasjeli uglavnom mlađi biskupi. Radi se o ljudima koji će Crkvu u Hrvata uvesti u treće tisućljeće. Od njih se s pravom očekuju mnoge promjene i novi impulsi u vjerskom i pastoralnom djelovanju, ali i važni potezi na općem nacionalnom planu. Očekuje se također da će te novine odgovarati duhu ovoga vremena.

I u hrvatskoj pastvi u Njemačkoj došlo je ove jeseni do nekoliko personalnih promjena. Najznačajnije je svakako imenovanje fra Josipa Klarića za novog delegata za hrvatske svećenike u Njemačkoj, te odlazak i povratak u domovinu dugogodišnjeg delegata ili nadđušobrižnika fra Bernarda Dukića. Bilo je dakako i više personalnih promjena svećenika i pastoralnih suradnika i suradnika. Ne radi se naravno ni o kakvim izvanrednim promjenama, nego o redovitoj crkvenoj praksi. Ipak, svaki čovjek daje pečat svome poslu, funkciji i svome vremenu. Zato se samim tim i u hrvatskoj pastvi u Njemačkoj očekuju nove ideje, poticaji i akcije, koji će odgovarati specifičnim pastoralnim prilikama u dijaspori.

Novi delegat postaje ujedno i odgovorni urednik našega lista, pa mu ovom prigodom izražavamo dobrodošlicu u „Živu zajednicu“, te mu čestitamo na imenovanju za čelnog čovjeka žive zajednice hrvatskih katoličkih vjernika u Njemačkoj. Pokretaču i gotovo dvadestogodišnjem odgovornom uredniku našega lista fra Bernardu Dukiću zahvaljujemo na svemu. Želimo mu Božji blagoslov i plodan rad za Crkvu i narod na njivi Gospodnjoj u drevnom hrvatskom kraljevskom gradu Kninu.

Uredništvo

ŽIVA ZAJEDNICA LEBENDIGE GEMEINDE

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42
Tel. (0 69) 54 10 46, Fax (0 69) 5 48 21 32

Herausgeber/ Izdavač:	Kroatisches Oberseelsorgeamt in Deutschland
Verantwortlich/ Odgovara:	Bernard Dukić
Chefredakteur/ Glavni urednik:	Anto Batinić
Redaktion/ Uredništvo:	Stanka Vidačković, Jura Planinc, Ivek Milčec, Jozo Sladoja, Jozo Župić Željka Čolić, Dijana Tolić, Ivo Balukčić, Alen Legović, Marko Obert, Vlatko Marić
Mitarbeiter/ Suradnici:	Ljubica Markovica
Satz + Layout:	Fotosatz Service Bauriedl 64546 Mörfelden-Walldorf
Lithos + Seitenmontage:	Spenglers Druckwerkstatt GmbH 64572 Büttelborn
Druck:	
Jahres- bezugspreis:	DM 30,- incl. Porto (s poštarinom); za ostale europske zemlje: DM 40,- za prekomorske zemlje: DM 60,-
Bank- verbindung:	Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01) bei der Frankfurter Sparkasse

Piše: Anto Batinić

Vrijeme za zalaganje

Jesen je pravo vrijeme da se naši ljudi u dijaspori više založe u vjerskim, misijskim i društveno-kulturnim akcijama.

Ljudi našega doba odavno se više u svome životu i djelovanju ne ravnaju ritmom promjena godišnjih doba ili promjena u prirodi općenito. Znanstveni i tehnički napredak omogućio je ljudima poveliku neovisnost o prirodi, ali ostali su brojni običaji i navike vezani uz određena godišnja doba. Ostaje naravno i uvijek pristupi strah od prirode, koja uvijek zna i ugodno i neugodno iznenaditi. Neugodne su takozvane elementarne ili prirodne nepogode, kao što su poplave, suše, požari, zemljotresi, vulkani, uragani. Ugodni su sunčani dani, lijepe kiše, blagi povjetarci poput maestrala na našem Jadranu.

Ugodna je i ova jesen u Njemačkoj. Topla je, sunčana, oduljila se, pa su i ljudi prema tomu ugodniji, strpljiviji, marljiviji. Nije to uvijek tako. S početkom jeseni povezan je i početak nevjerovatne ljudske aktivnosti na svim razinama življenja. Kao da se pokreće sve što je za trenutak bilo stalo. Većina ljudi se nakon odmora vraća na posao, djeca u škole, studenti na fakultete, vjeroučenici u vjeronaučne dvorane i crkve, sportaši na sportske terene i u dvorane itd. Jesen je za mnoge novi početak, bilo da se radi o početku školske i vjeronaučne godine za prvašice, bilo o početku akademske godine za studente, ili o početku vjeronauka za buduće prvopročesnike, potvrđenike. Osim toga pokreću se mnogi tečajevi, kako na društvenom, školskom ili župnom području. Ovdje je potrebno navesti početak hrvatske dopunske nastave, početak tečajeva za brak, kao i početak mnoštva seminara ili niza predavanja s područja kršćanskoga življenja (biblijski tečajevi, duhovne vježbe, povremena predavanja za mlade, roditelje, starije).

Svi se ti elementi tiču i naših radnika i iseljenika u Njemačkoj. U jesen se i njima u Njemačkoj, kao i u drugim zemljama sa značajnijim brojem hrvatskih iseljenika i radnika, pruža mogućnost angažmana, ne samo u onim segmentima djelovanja koje im pruža njemačko društvo, nego i u onomu što im pružaju hrvatske ustanove. Ukratko rečeno, oni mogu birati ili kombinirati one vrste zalaganja koje im se nude na vjersko-crkvenoj i društveno-kulturnoj razini, makar one uglavnom nisu strogo razdvojene. Hrvatske katoličke misije su one ustanove koje u skladu s određenim crkvenim dokumentima našim ljudima pružaju vjerske sadržaje na hrvatskom jeziku i u tradiciji našega naroda. Prvotna zadaća misija je čuvanje i njegovanje vjere, što se ponajprije iskazuje u misnim susretima vjernika. Misno slavlje je glavna ponuda našim vjernicima i središnja prilika za okupljanje i oko Boga i ljudi međusobno. Ono ima svoj ustaljeni oblik, ali bi ga se u svakom slučaju moglo učiniti bogatijim, dinamičnijim, zanimljivijim. Mnoga misna okupljanja boluju od neprivlačnosti, ali za to nisu odgovorni samo svećenici i pastoralni suradnici nego i vjernici. Svojim angažmanom u pjevačkim zborovima, kao ministranti, čitači, djelatnici pričešti, mogli bi uveliko doprinijeti većoj kvaliteti misnoga susreta. Odgoj u vjeri djece i mladih je također vrlo važna zadaća, kako roditelja tako i pastoral-

nog osoblja. U misijama se prvopričesnicima i krizmanicima nudi vjeronaučna pouka, a odrasloj mladeži posebne tribine, susreti, mise. Na roditeljima je najveća odgovornost hoće li svoju djecu slati na vjeronauk ili ne. Učestala je pojava da se i naša djeca nakon krizme sve više ispisuju iz redovite školske vjeronaučne nastave, a ne pohađaju ni ono što im se nudi u misijama. Može se zamisliti kakav će biti njihov vjerski odgoj. Nažalost, i oni koji se okupljaju na susrete i tribine, često su samo pasivni promatrači, koji primaju ili odbijaju, ili su naprosto ravnodušni prema onomu što im se pruža. Rijetko se dogodi da određena skupina mladih sama predloži nešto konkretno, da se sami angažiraju oko neke ideje ili projekta. Naravno da pritom moraju naići na otvorene uši kod svećenika i njihovih suradnika, ali ipak čudi nedostatak mašte, a osobito nedostatak zanimanja, kod naših mladih koji ipak žive u jednom suvremenom i dinamičnom društvu. Ono što je u našim misijama trenutno najpotrebnije jest porast zanimanja, motivacije, kreativnosti i zalaganja kod naših vjernika, osobito mladih.

U većini naših zajednica još uvijek se nude i kulturni sadržaji, ponajvećma folklor, a vrlo rijetko književne tribine, kazališni komadi i sl. Mladi se ovdje doduše najlakše angažiraju oko folklor, jer se radi o glazbi, pjesmi i plesu, a što ne zahtjeva prevelik jezični napor. Na ovom mjestu valja javno priznati da mnogi naši mladi, o djeci da i ne govorimo, ne znaju ili vrlo slabo znaju čitati štivo na hrvatskom jeziku. Kulturni sadržaji doduše i nisu ponuda vlastita misijama, ali se i dalje podrazumijevaju i njeguju, jer u hrvatskoj dijaspori još uvijek nema snažnih društvenih kulturnih udruga, koje bi se same time mogle baviti.

Kao što je rečeno, naši se ljudi angažiraju i na prosvjetno-kulturnom i sportskom planu. Najvažniji angažman na prvom je svakako pohađanje nastave na hrvatskom jeziku. Neobično je važno da se i roditelji i djeca odazovu pozivu na pohađanje te nastave, jer su u protivnom gubici u nepoznavanju jezika, nacionalne povijesti i kulture nenadoknadivi. U budućnosti će kod naših ljudi koji ostaju živjeti u Njemačkoj, najveće značenje imati upravo angažman na općem kulturnom planu. To zalaganje imat će dakako značajnog odjeka na političkoj i gospodarskoj razini.

Ne treba zanemariti niti zalaganje naših ljudi na sportskom području, napose u nogometu, ali je u hrvatskom sportu u dijaspori, kao i u sportu općenito, business na prvome mjestu.

Višegodišnja deviza hrvatskih katoličkih misija bila je: bogoljublje, čovjekoljublje, domoljublje. Nema razloga da ta deviza ne bude aktualna i dalje, ali se svakako može obogatiti povećanim angažmanom svih iseljenika i naših radnika, a osobito njihove djece. Ova lijepa jesen s mnogim svojim počecima daje zgodnu priliku da se naši ljudi više angažiraju na svim navedenim razinama. Plodovi povećanog zalaganja bili bi vrlo brzo vidljivi, obilni i blagoslovljeni. ■

Fra Bernard Dukić, dugogodišnji delegat (naddušobrižnik) za hrvatske svećenike u Njemačkoj, odlazi na dužnost župnika i gvardijana u Knin

ODLAZAK FRA BERNARDA DUKIĆA

Zahvalnost i priznanje

Pismo Hrvatske biskupske konferencije, (br. 313/BK-97), fra Bernardu Dukiću objavljujemo u cijelosti

konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine razrješujem dužnosti delegata za hrvatske misionare u Njemačkoj. Svoju ćete dužnost predati svom nasljedniku u vrijeme i na način kako to određi Tajništvo biskupske konferencije iz Bonna.

Vi ste u Njemačku došli daleke 1965. godine i osnovali Hrvatsku katoličku misiju u Frankfurtu i nju ste uspješno vodili sve

nju i u koordiniranju tog velikog i najuspješnijeg segmenta dušobrižništva za Hrvate izvan domovine.

Nemoguće je ovdje navesti što je sve pod Vašim vodstvom u 26 godina učinjeno za hrvatske katolike u Njemačkoj, no ja ću ipak spomenuti ono najvažnije. Hrvatsku vjeronaučnu olimpijadu uspješno ste iz domovine presadili u Njemačku i do danas je održali. Susreti hrvatske katoličke mladeži, festivali hrvatskog folklora, mjesečnik „Živa zajednica“, „Vodič-kalendar“ s adresama svih naših misija u svijetu, razna izdanja u suradnji s „Glasom Koncila“ i „Kršćanskom sadašnjosti“, raspačavanje velikih količina Biblije, katekizama, drugih vjerskih, povijesnih i inih knjiga na hrvatskom jeziku, a osobito uspješno izdanje molitvenika-pjesmarice „Slavimo Boga“ u nakladi od gotovo 180 000 primjeraka, od čega je za župe u domovini uvezeno 80 000 komada, Kantual s orguljskom pratnjom koji su također dobile sve župe u domovini, uvođenje na WDR-u stalnih razmatranja „Duhovna riječ“. Zatim, aktivna pomoć pri afirmaciji hrvatske knjige na frankfurtskom Velesajmu knjige, briga i pomoć hrvatskim političkim izbjeglicama, slanje mladih Hrvata u domovinu da je što bolje upoznaju, športske aktivnosti za mlade, brojna i dobro organizirana marijanska hodočašća, Vaš osobni pastoralni doprinosi prilikom obilaska misija i posebno izbjeglica u istočnim dijelovima Njemačke, Vaša susretljivost prema svima, vedrina i Vaše poslovno gostoprinstvo. Nadalje, tu su redoviti susreti naših pastoralnih djelatnika na razini cijele Europe, regionalni sastanci, duhovne vježbe i obnove, neprocjenjiva materijalna humanitarna pomoć naših misija Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini tijekom domovinskog rata, razni oblici potpore hrvatskim vlastima oko uspostave hrvatskih dopunskih škola, informiranje njemačkih obavještajnih sredstava o pravoj istini o Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i da se zašтите izbjeglice u toj zemlji, suradnja s njemačkim Caritasverbandom ne samo u poticanju suradnje između

Poštovani oče!

Tajništvo Biskupske konferencije Njemačke obavijestilo nas je da Vas je Biskupska konferencija Njemačke – u skladu s t. 44 Instrukcije Svete Kongregacije za biskupe „De pastore migratorum cura“ – razriješila dužnosti delegata za dušobrižnike u Hrvatskim katoličkim misijama u Njemačkoj, te je – saslušavši mišljenje hrvatskih misionara i savjetovavši se s Hrvatskom biskupskom konferencijom, Biskupskom konferencijom Bosne i Hercegovine i Ravnateljstvom dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu – novim delegatom Hrvatskog dušobrižništva u Njemačkoj imenovala o. Josipa Klarića, dosadašnjeg voditelja Hrvatske katoličke misije u Offenbachu.

Također svojim dopisom br. 01-327 od 1.7.1997. Provincijalat franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja iz Splita predložio je da Vas se zbog preuzimanja nove službe u Provinciji rezriješi dužnosti delegata za hrvatske misionare u Njemačkoj.

Na temelju odluke Njemačke biskupske konferencije i prijedloga Vašeg provincijalata ja Vas ovime u ime Vijeća za hrvatsko iseljništvo Hrvatske biskupske

do 1971. godine, kada Vas je, na prijedlog hrvatskog episkopata, Njemačka biskupska konferencija imenovala naddušobrižnikom ili delegatom za hrvatske misionare u Njemačkoj. Vaših će četvrt stoljeća vođenja hrvatske pastve u Njemačkoj ostati zabilježeno zlatnim slovima u povijesti hrvatske inozemne pastve. Dosta je samo navesti suhe podatke: kada ste Vi preuzeli službu delegata hrvatska je pastva u Njemačkoj imala 45 misija, 51 svećenika, 43 socijalna radnika i 14 pastoralnih suradnika; danas tamo imamo 86 misija, 110 svećenika, 104 socijalna radnika i 110 pastoralnih suradnika. A redovita se sveta misa za hrvatske katolike u Njemačkoj održava u više od tri stotine gradova.

Iako za stvaranje te razgranate strukture treba zahvaliti Njemačkoj biskupskoj konferenciji i pojedinim njezinim biskupijama, njemačkom Caritasverbandu, hrvatskim biskupima, našim redovničkim poglavarima i poglavaricama, Ravnateljstvu dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu i Vijeću biskupske konferencije za hrvatsko iseljništvo – dakako i svim djelatnicima u bazi – ipak je Vaša uloga bila najvažnija i nezamjenjiva i u stvara-

FRA JOSIP KLARIĆ, OFM, SPLIT

Rad na dobro Crkve i naroda

Pismo Hrvatske biskupske konferencije, (br. 314/BK-97), fra Josipu Klariću prenosimo u cijelosti

Fra Josip Klarić

Rođen je 25. svibnja 1948. u Stankovcima kod Šibenika, gdje je završio osnovnu školu. Klasičnu gimnaziju pohađa u Sinju, a filozofsko-teološki studij u Dubrovniku, Makarskoj i Zagrebu. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1974. godine u Imotskom. Kao župni pomoćnik djeluje tri godine u župama Promina, Dubrava i Bilice. U Njemačku stiže 1977., gdje prvih nekoliko mjeseci uči njemački jezik na Goethe-institutu. Od 1978. do 1982. radi kao župni vikar u njemačkoj župi Frickhofen (biskupija Limburg), a od 1982. do 1987. djeluje kao župnik u njemačkoj župi Dorcheim u biskupiji Limburg. Od 1. rujna 1987. vodio je Hrvatsku katoličku misiju u Offenbachu, a 1. listopada 1997. imenovan je delegatom za hrvatsku inozemnu pastvu u Njemačkoj sa sjedištem u Frankfurtu.

Organizatore, goste i sudionike Biblijske olimpijade primili su 1986. u gradskoj vijećnici predstavnici grada Frankfurta. Na slici: kardinal Franjo Kuharić, mons. Vladimir Stanković, fra Bernard Dukić, predstavnik grada i mladi

Poštovani oče!

Tajništvo Biskupske konferencije Njemačke obavijestilo nas je da Vas je Biskupska konferencija Njemačke – u skladu s t. 44 Instrukcije Svete Kongregacije za biskupe „De pastoralis migratorum cura“ – saslušavši mišljenje hrvatskih dušobrižnika i savjetovavši se s Hrvatskom biskupskom konferencijom, Biskupskom konferencijom Bosne i Hercegovine i Ravnateljstvom dušobrižništva

za Hrvate u inozemstvu – imenovala novim delegatom za Hrvatsko dušobrižništvo u Njemačkoj. Vi ćete svoju novu dužnost u uredu Hrvatskog dušobrižništva u Njemačkoj u Frankfurtu preuzeti od dosadašnjeg delegata fra Bernarda Dukića u vrijeme i na način kako to određi Tajništvo Biskupske konferencije iz Bonna. Ovime Vas također razrješujem dužnosti voditelja Hrvatske katoličke misije u Offenbachu, koju ćete predati

svom nasljedniku fra Nedjeljku Norcu Kevo, kojega je predložio Franjevački provincijalat iz Splita svojim dopisom br., 01-776 od 9. 9. 1997.

Spomenuta „Uputa o pastoralnoj brizi za migrante“ u točkama od 44. do 51. dosta opširno opisuje službu delegata, njegova prava i dužnosti. No kako ste Vi već niz godina u Njemačkoj – najprije u njemačkoj i onda u hrvatskoj pastvi – mogli ste se izbliza upoznati s praktičnim radom

(nastavak na str. 6)

svećenika i socijalnih radnika nego i u pružanju Caritasove hitne pomoći domovini u ratu – sve to i mnoge druge akcije na području očuvanja hrvatske etničke baštine i posebno hrvatskog jezika dalo je pečat Vašem djelovanju, kao i radu osoblja u Vašem Naddušobrižničkom uredu, te djelovanju svih hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj. A to sve u najužoj suradnji s mjerodavnim njemačkim crkvenim vlastima i hrvatskim biskupima koje ste pozivali i pratili po Njemačkoj te u lojalnoj surad-

nji s Ravnateljstvom dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu pri Hrvatskoj biskupskoj konferenciji i Biskupskoj konferenciji Bosne i Hercegovine.

Na svemu spomenutom i na onom što je samo Gospodinu poznato, ja Vam u ime hrvatskih biskupa izražavam našu duboku zahvalnost i odajem priznanje na Vašem dugogodišnjem služenju Bogu, Crkvi i hrvatskom čovjeku u iseljeništvu. I kao što se Vi sada vraćate u domovinu, tako zajedno s Vama i cijelom našom Crkvom moli-

mo Boga da se što prije i što veći broj naših ljudi vrati na pradjedovska ognjišta u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini. A Vama na dužnosti gvardijana u franjevačkom samostanu u Kninu, Vašoj redovničkoj subraći u apostolatu i svim tamošnjim vjernicima želim Božju pomoć i blagoslov Presvete Bogorodice u duhovnoj i materijalnoj obnovi toga dijela hrvatske domovine.

Uz pozdrav i blagoslov,

Zagreb, 10. 9. 1997.

Franjo kard. Kuharić
predsjednik Hrvatske biskupske konferencije

Pisma biskupa Lehmanna

Sehr geehrter, lieber Herr Pater Bernard,
Über 31 Jahre haben Sie der kroatischsprachigen Seelsorge in Deutschland segensreich gedient. Mit vorbildlichem Eifer haben Sie seit 1972 als Delegat der kroatischsprachigen Seelsorge den deutschen Diözesen geholfen, ihrem pastoralen Auftrag an den Arbeitsmigranten und Flüchtlingen aus Kroatien und Bos-

Biskup Mainza i predsjednik Njemačke biskupske konferencije dr. Karl Lehmann propovijeda na jednoj misi za Hrvate u Mainzu

nien gerecht zu werden, indem Sie ihnen auch hier bei uns durch Ihr priesterliches Wirken Heimat schenken konnten.

In Ihrem verantwortungsvollen Amt waren Sie Ihren Seelsorgern eine große Stütze. Viel Trost und das Gefühl der Sicherheit konnten Sie den Flüchtlingen aus Kroatien und Bosnien vermitteln.

Nachdem der Ständige Rat der Deutschen Bischofskonferenz am 25. August 1997 Ihren Mitbruder P. Josip Klarić OFM, Offenbach, zu Ihrem Nachfolger im Amt des Delegaten der kroatischspra-

Lieber Herr Pater Klarić,

entsprechend dem Beschluß des Ständigen Rates der Deutschen Bischofskonferenz in Würzburg vom 25. August 1997 ernenne ich Sie hiermit zum

Delegaten für die katholische kroatischsprachige Seelsorge in den Bistümern der Bundesrepublik Deutschland

für die Dauer von fünf Jahren beginnend zum 1. Oktober 1997. Ihr Auftrag bestimmt sich nach den Vorschriften der Instruktion der Bischofskongregation „De Pastoralis migratorum cura“ vom 22. August 1969.

Ich freue mich, daß dies auch den Wünschen Ihrer Mitbrüder entspricht und danke Ihnen gleichzeitig für ihr langjäh-

chigen Seelsorge zum 1. Oktober 1997 ernannt hat, darf ich Ihnen im Namen der Deutschen Bischofskonferenz für Ihren langjährigen und unermüdlichen Dienst als Delegat unseren ganz herzlichen Dank aussprechen. Ihnen und der Bischöflichen Kommission für Migration in Zagreb danken wir für alle vielfältigen Impulse zum Wohle der uns anvertrauten Gläubigen.

Mit allen guten Wünschen für Ihren weiteren Lebensweg grüße ich Sie und erbitte den Segen Gottes

Ihr

Bischof Karl Lehmann,

der Vorsitzende der Deutschen Bischofskonferenz

riges Wirken unter den kroatischsprachigen Gläubigen.

Sie haben mit Ihrem Vorgänger, P. Bernard Dukić OFM, gut zusammengearbeitet. Nunmehr bitte ich Sie, Ihrerseits auch in Ihrem neuen Amt die vertrauensvolle Zusammenarbeit mit den Seelsorgern, im engen Kontakt mit den deutschen Bistümern und dem Nationaldirektor für die Ausländerseelsorge in Deutschland, Prälat Dr. Peter Prassel, zu suchen.

Für Ihre verantwortungsvolle Arbeit wünsche ich Ihnen Gottes reichste Gnade und Segen.

Mit herzlichen Segenswünschen

Ihr

Bischof Karl Lehmann,

der Vorsitzende der Deutschen Bischofskonferenz

(nastavak sa str. 5)

dosadašnjeg nadđušobrižnika fra Bernarda Dukića, koji je tu dužnost obnašao punih 26 godina. Vaše dobro poznavanje njemačkog jezika, struktura njemačke Crkve i prilika u hrvatskim katoličkim misijama olakšat će Vam obavljanje službe delegata. Pored toga, u Uredu u Frankfurtu čeka Vas dobro uhodana ekipa Hrvatskog nadđušobrižničkog ureda koja će s Vama lojalno surađivati, nastavljajući dugogodišnji plodan rad dosadašnjeg delegata, ali u novim prilikama tražeći nove metode i putove. Nije naime potrebno posebno isticati činjenicu da se hrvatski dušobrižnici u Njemačkoj dnevno suočavaju s problemima druge pa već i treće generacije naših ljudi, jer to ste i sami iskusili u svom pastoralnom radu. Pod Vašim će se vodstvom naši pastoralni djelatnici morati sve više okretati prema tom novom naraštaju koji je svjetlo dana ugledao daleko od domovine svojih roditelja i koji je već potpuno integriran u njemačko društvo. A budući da ste Vi uključeni u strukture njemačke Crkve, morate se truditi da u lojalnoj suradnji s

biskupima i njihovim suradnicima učinite sve što je u Vašoj moći da nova mlada generacija hrvatskih katolika u Njemačkoj – dok još uvijek ostaje živom granom na hrvatskom etničkom stablu njegujući sve vrijednosti hrvatske kulturne baštine i to posebno jezik – svojom osobno proživljenom vjerom bude sposobna dati svoj doprinos njemačkoj katoličkoj Crkvi kojoj pripada. No Vi ćete također podržavati najuže veze s Crkvom u staroj domovini, s hrvatskim biskupima i redovničkim poglavarima u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i to posebno s Vijećem za hrvatsko iseljništvo Biskupskih konferencija Hrvatske i Bosne i Hercegovine, kojemu je na čelu sarajevski pomoćni biskup dr. Pero Sudar, kao i s Ravnateljstvom dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu na čelu s msgrom Vladimirom Stankovićem. Nije potrebno isticati potrebu konstruktivne suradnje s diplomatsko-konzularnim predstavnicima Republike Hrvatske i BiH u Njemačkoj, kao i s drugim hrvatskim kulturnim ustanovama u toj zemlji. Pod Vašim će vodstvom naši pastoralni radnici nastojati pomoći

Crkvi u domovini u podizanju ratom razorenih vjerskih objekata, a nećete zaboraviti ni običnog čovjeka šaljući mu humanitarnu pomoć putem Caritasa i drugih crkvenih karitativnih ustanova. U novom ozračju slobode i demokracije u domovini, trudite se da svoje vjernike potičete ne samo na pomoć staroj domovini nego da se što veći njihov broj vrati u napuštene domove u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. A u onima koji ostaju da razvijate pravo bogoljublje, čovjekoljublje i domoljublje, što su uvijek bile misli vodilje naših inozemnih mislija.

Vama osobno i Vašim suradnicima u Uredu u Frankfurtu, kao i svim hrvatskim dušobrižnicima – također i onima na njemačkim župama – socijalnim radnicima i pastoralnim suradnicima, laicima i časnim sestrama – također i onima u službi njemačke Crkve – želim Božji blagoslov za duhovno i svako drugo dobro povjerenog Vam naroda Božjega.

Uz pozdrav i blagoslov,

Zagreb, 10. 9. 1997.

Franjo kard. Kuharić,

predsjednik Hrvatske biskupske konferencije

ZAVRŠETAK BERBE

Piše: Vlatko Marić

Dani zahvalnosti

Za plodove, za urod i za životne uspjehe zahvalnost dugujemo i Bogu

Ana ima četiri godine i vozeći se u automobilu opazila je u blizini autoceste krave. Uskliknula je: „Gledajte! Tamo su kravice!“ A zatim odmah priupitala: „A kako krave daju mlijeko?“ Tako je to svaki put kad vidi krave. Ponovno smo joj obećali da ćemo joj pokazati kako krave daju mlijeko.

U zadnje vrijeme često se sjetim svoga pokojnog djeda Joze. Zanimljivo da mi on uvijek padne na pamet kad se nađem na tržnici pred tezgama punim voća. Naime, kad sam još bio u osnovnoj školi, išao sam pomagati djedu Jozi brati jabuke. On je jabuke spremao za zimu, a mi, njegovi unuci, redovito smo dolazili preko zime po jabuke. I svi smo imali jabuka sve do kasnog proljeća. To vrijeme branja jabuka i njihovo spremanje za zimu duboko mi se usjeklo u sjećanje zajedno s likom pokojnog djeda. Pariške tržnice s voćem izazovu to sjećanje. One me podsjetite da se zimi nikada nisam od djeda vratio kući bez jabuka, na kojima sam djedu bio iskreno zahvalan. Ovdje, u Parizu, međutim, nema samo jabuka...

U ruke mi je dospio rukopis kuhara koji je nastao u opsadi Sarajeva. Iznenađen sam dosjetljivošću s kojom su ljudi, u opsadi i bez dovoljno sredstava, uspijevali napraviti toliki broj jela. Tu su uz jela brojni savjeti o čuvanju hrane. To je knjiga za čuđenje. Vjerujem da stanovnicima Sarajeva nije potrebno puno pričati o hrani kao dobru i daru.

Dogodi mi se da ponekad odem u veliki trgovinski centar te u njemu s velikom znatiželjom lunjam i razgledam proizvode. Razgledam s istom znatiželjom poljoprivredne i tehničke proizvode. Uvijek sam iznenađen brojem proizvoda. Teško bi bilo sve ih pobrojiti. Ipak, najviše moju pozornost privlače kupci koji pune svoje košare i kolica. To su u većini oni koji dugo razgledaju svaki proizvod prije nego će ga staviti u kolica. Rjeđi su oni koji uzimaju proizvode bez nekog razgledanja, provjeravanja tehničkih objašnjenja na proizvodu. I svaki put kad izlazim iz trgovačkog centra pitam se da li je itko od tih kupaca pomislio na one koji su proizveli ove proizvode. A tako bih želio i volio znati da je bilo takvih.

Ljudi su u velikim gradovima gotovo izgubili vezu s prirodom. Djeca rođena u njima ne znaju kako se dobijaju proizvodi koji su potrebni za život. Usklik i pitanje male Ane je normalna reakcija djeteta rođenog u gradu, koje nije vidjelo kako se mužu krave ili ovce, koje je vidjela samo na televiziji. Djeca rođena u gradu nemaju mogućnosti osjetiti sve ono što čovjek može vidjeti kad živi na selu. Tamo čovjek vidi sve promjene koje se događaju u prirodi, rađanje i rast životinja, kao i njihov život u službi čovjeka. Generacije ljudi rođenih u gradovima gotovo da i nemaju predodžbu o tome kako nastaje i kako se proizvodi hrana koju oni kupuju u trgovinama. Čovjek je, zahvaljujući tehničkom napretku u proizvodnji hrane, toliko udaljen od prirode da je gotovo potpuno zaboravio da je priroda potrebna za njenu proizvodnju. Isto tako zaboravlja da su brojni oni koji su uložili svoju snagu, vrijeme i sposobnost. Još manje čovjeku pada na pamet da je hrana koju dobiva, voće u kojem uživa, dar Božji čovjeku preko prirode i rada. Rijetki su oni koji su toga svjesni i o tome razmišljaju. Hrana danas nije više sredstvo koje čovjeka

treba podsjetiti na Stvoritelja i na potrebu da mu iskaže svoju zahvalnost. Čovjek našeg doba, koji živi u gradu, za razliku od čovjeka koji živi na selu, nema potrebe razmišljati o tome kako i na koji način pribaviti hranu. On samo razmišlja kako pribaviti novac, a hrana, ona se kupi u trgovini ili na tržnici. On će je uvijek tu naći ako ima novac. Novac je ono što on treba, ono čim on može sve potrebno kupiti. Tako razmišlja čovjek velikoga grada.

Za razliku od ljudi iz velikih gradova, seljak, ratar, proizvodi hranu i zna koliko to stoji muke i rada. Koliko je to sve ovisno o nebu i suncu. Jasno mu je da je hrana, koliko rezultat rada, još više dar čovjeku. Zato je njegova radost velika kad uspije završiti bogatu berbu. Stoga radosno slavi završetak berbe. Time želi izraziti svoju radost i zahvalnost Bogu za dobivene plodove. Čovjek sa sela je svjestan da je hrana u velikoj mjeri dar bez kojeg ne bi bilo života. Toga su svjesni i svi oni koji nemaju dovoljno hrane. Toga su svjesne i svjetske organizacije. Nije ni čudo da su utemeljeni „Dani kruha“, „Svjetski dan hrane“. Tim danima se želi dozvati u svijest ljudima važnost hrane, podsjetiti da se ona proizvodi i da bez nje nema života svijetu. Želja je potaknuti ljude na razmišljanje o hrani, ali isto tako o svemu što je vezano uz nju.

Vjernik u ovom vremenu sigurno isto tako mora o njoj razmišljati, ali njegovo razmišljanje o hrani jest prvenstveno razmišljanje o hrani kao daru, i to daru koji dolazi od Boga, ali i od čovjeka koji je uložio svoj trud, znanje i vrijeme da je proizvede. Za kršćanina razmišljanje o hrani ima posebno značenje. Kršćaninu je euharistijski kruh znak spasenja, Božja prisutnost. Zato je vrijeme kada se slavi uspješna berba plodova, prigoda razmisliti o hrani koju uživamo ali isto tako izraziti zahvalnost Bogu za taj dar, zahvaliti onima koji su je proizveli.

„Dani kruha“, „Svjetski dan hrane“, moraju dobiti veću pozornost u životu ljudi, u životu kršćanskih zajednica. To se mora osobito dogoditi u gradovima gdje je čovjek puno više udaljen od prirode, te je gotovo zaboravio, odnosno nije ni naučio kako se proizvodi hrana.

Uz kršćanske zajednice i škole bi se morale potruditi da djeca postanu svjesna vrijednosti hrane ali i uloženog truda. Ne bi se smjelo dogoditi da djeca žive u uvjerenju da hrana dolazi iz trgovine ili da mlijeko dolazi iz tetrapaka. Stoga kad se u ovo vrijeme sjećamo završetka ubiranja plodova, prigoda je da se sjetimo da je hrana dar Boga čovjeku, ali i dar čovjeka čovjeku. Hrana je znak naše ovisnosti jednih o drugima, a svih zajedno o Stvoritelju. Hrana je znak zajedništva na koje smo pozvani. Nije li Isus govorio o banketu na koji smo svi pozvani? O kakvom banketu mi sanjamo?!

Djeca gastarbajtera ipak studiraju

Radi se o razgovoru s Davorkom Blažević koji je izišao u „Slobodnoj Dalmaciji“ 21.7.97., a pod naslovom: „Prava je rijetkost da dijete Gastarbajtera studira“. Budući da se u članku spominje hrvatska kat. misija i ime misionara iz Düsseldorfa, a tvrdnje se tiču svih Hrvata koji žive u Njemačkoj, citirat ću samo nekoliko rečenica: „Prava je rijetkost da dijete gastarbajtera studira. Ja ne poznajem nijedno takvo, 95 % svih Hrvata u Njemačkoj je radništvo, dakle, relativno neobrazovana kategorija ljudi. S jedne strane u trci za zaradom zane- maruju vlastitu djecu, a s druge strane kako ni sami nisu imali većih ambicija, to ni na svoje potomke ne mogu projicirati veće zahtjeve“, tvrdi ugledni socijalni stručnjak ustanove za pedagoško-socijalni rad u Düsseldorfu (Arbeiterwohl-fahrt), gđa Davorka Bukovčan.

Ona nadalje potkrepljuje naslovnu temu argumentima o teškom životu naših ljudi u Njemačkoj, o zapuštenosti i usamlje- nosti naše djece koja su prepuštena sama sebi te zaostaju u obrazovanju jer im roditelji sve podređuju stjecanju novca za fikciju povratka u domovinu...

U okruženju hrvatske kat. misije Waib- lingen (kod Stuttgarta) osobno pozna- jem tridesetak studenata, a sama imam dvoje djece koja studiraju. Ne poznajem roditelja koji nema ambicija da njegovo dijete završi srednju ili višu školu „kako se ne bi moralo mučiti kao oni“.

Ne znam s kakvim to roditeljima komu- nicira gđa Bukovčan, ali 27 godina živim u ovoj sredini i ne poznajem roditelje koji su zapustili svoju djecu ili ih zanemarili u odgoju.

Roditelji i djeca stranaca moraju svlada- ti mnoge životne teškoće i probleme, neki su u tome uspješniji manje, a neki više. Njemačka država mnogo napora ulaže u integraciju djece stranaca te osniva i dodatne obrazovne projekte kako djeca ne bi bila na ulici, da kakvo- takvo zanimanje izuče. Gđa Bukovčan i sama zarađuje plaću od jednog takvog projekta pa ipak se usuđuje tvrditi da je njemački školski sustav nemilosrdan prema djeci.

On je jednak za svu školsku djecu i sva- kome se daje prilika studirati i napredo- vati, ovisno o njegovoj sposobnosti i

osobnom zalaganju, za što nije uvijek odgovoran roditeljski odgoj ili materijal- na mogućnost. Naravno da ne mogu svi studirati.

S njezine pozicije je vrlo neodgovorno poopćavati stvari i tvrditi kako ovdje studiraju samo djeca diplomata i inte- lektualaca. Ma gdje dotična gospođa živi i jesu li joj poznati podaci iz 1996. da su od svih stranaca najuspješnija djeca Hrvata u obrazovanju? Komunicira li dotična socijalna radnica s drugim nje- mačkim gradovima i pokrajinama, s dru- gim socijalnim službama i udrugama? Dalje, ako naši ljudi ovdje toliko trče za zaradom, kako to da se s tim kapitalom masovno ne vraćaju u domovinu nego i dalje dopuštaju da im djeca gube iden- titet po njemačkim ulicama?

Ne, gđa Bukovčan, toliko malo svijesti Hrvat-radnik, koliko mu je Vi pripisujete, hvala Bogu, nema! Naši radnici u Njemačkoj se samo mogu čuvati takvih stručnjaka.

U sljedećem broju poslat ću Vam podat- ke njemačkog statističkog ureda za strance s posebnim prilogom o Hrvatima kako bi i spomenuta gospođa znala za te brojke.

Nada Anđelka Eremut, Winnenden

Darovatelji za novu Gospinu crkvu u Kninu

Ivan Lasić 80,- DM, Dr. Vladimir Udiljak 30, Josip Ivić 100, Ivan i Bare Đonlić 400, Ivo Pancirov 100, Michael Živčić 40, Franjo Lukačić 20, Mihajlo Čović 500, Mario Conda 20, Jurica Vrdoljak 300, Ivan Papić 100, Jakov i Dunja Ursić 200, Anđelko Milinović 500, Monting D.D. AG. 2000, Anton Uraić-Intercon GmbH 300, Nikola Žaper 50, Ivan Lasid 80, Jere Gruja 100, Milan i Darinka Čorić 100, Obitelj Ante Bekavac 400, Ivan Martini 50, Grgo Žaper 200, Franjo Gre- gorić 100, Petar Šimundić 100, Stani- slav Herceg 200, Dr. Vladimir Udiljak 1000, Kašimir Rebac 100, Marijan Bošnjak 500, Luca i Stipe Ledić 1000,

Marija Orešković 50, Slavko Propadalo 100, Nikica Kuzmičić 200, Živko Kara- matić 50, Nediljko Smoljko 100, Claus Ehrlich 100, Vlaho Lobrović 200, Marko Beneta 100, Ranko Effenberger 100, Josip i Ljuba Marić 20, Božo Balić 100, Anton Dujmić 100, Zvonimir Eržić 200, Dr. Vjekoslav Karan 500, Branko Vnuk- Balkan Magazin 100, Marko Jakelić 100, OPIK D.O.O. NL Vettelschoss 1000, Nikola Klapić 50, Ankica Jović 200, MEGIC P.O. 100, Ivan i Marija Katarić 100, Dipl. ing. Marko Repušić 50, Marija Vučemilo 200, Pavao Račić 100, Jozo Rubić 200, Ivan i Snježana Akmađić 50, Jerko Vatović 250, Mirko Smilović

100, Jure Rojnica 50, Roman i Olga Bauernschafter 100, Obitelj Milica Lucić 700, Nada Česljarić 100, Jere Bralić 100. (Imena ostalih darovatelja objavit ćemo u sljedećem broju)

Za Vaše darove neka Vas Bog i Majka Božja obilno obdari. U ime šibenskog biskupa msgr. Ante Ivasa i franjevačkog provincijala dr. fra Jure Brkana najsrdač- nije zahvaljujemo.

Svoje priloge možete slati na:

Konto-Nr. 0132 995 002, BLZ 500 502 01, Frankfurter Sparkasse, Kroatische kath. Gemeinde Frankfurt, s naznakom „Kirche in Knin – Kroatien“.

OGLASI

■ Prodaje se useljiva kuća (75 m²) na Hreljinu (Rijeka) s okućnicom (600 m²) i kompletnom infrastruk- turom (voda, struja, telefon), a sve u blizini autobusnog stajališta, pošte, doma zdravlja i blizu mora. Cijena: 95 000 DM. Obavijesti: Robi Bubaš, 00385/52/251653.

PRIJEVODI

■ Ovjereni prijevodi i hitni servis za hrvatski, njemački, engleski i španjolski jezik. Dokument pošaljite tele- faksom i prijevod će Vam biti dostavljen u najkraćem roku.

Monika Lovrić, dipl. prevoditelj i sudski tumač.
Tel. 02 21/4 30 32 30; fax 4 30 32 41

■ **IVO HLADEK**, pre- vodilac za talijanski, njemački, slovenski, makedonski i hrvats- ki jezik.
Tel. 0 6196/8 52 88.

S istaknutom hrvatskom sopranisticom, predstavnicom mlade pjevačke garde, Esterom Pilj, razgovarali smo o njezinoj profesiji, nastupima pred domaćom i stranim publikom te daljnjim planovima i željama

Pjesma za sve ljude

Živa zajednica: U zadnje vrijeme često boravite u Münchenu. Ne znače li ti boravci u bavorskoj metropoli polagani odlazak s hrvatske operne scene?

Estera Pilj: Ja želim biti uvijek prisutna na hrvatskoj opernoj sceni, no to ne ovisi samo o meni. Ipak, nadam se da će za to biti sve više mogućnosti. Naravno, u ovoj našoj struci svi se mi dokazujemo i vani, to je nekako bilo normalno i prije tako da ja sve to skupa gledam pozitivno, a ako bude više predstava i mogućnosti, naravno da ću se odazvati i pjevati. Svakoga pjevača veseli angažman u nekoj svjetski poznatoj opernoj kući jer je to na neki način odskočna daska za stvaranje imena u svijetu ozbiljne glazbe.

Žz: Imali smo i imamo nekoliko svjetski poznatih umjetnika ozbiljne ili klasične glazbe. Čini nam se da je danas situacija mnogo teža, tj. da se mladi hrvatski pjevači mnogo teže probijaju k vrhu svjetske operne scene.

Zašto je to tako?

E.P.: Danas je konkurencija puno veća nego primjerice prije dvadeset godina. Moraju se zadovoljiti svi kriteriji jer je veliki izbor. Pjevač mora ispunjavati

mnoge uvjete: predivan glas, tehniku, stas, prodornost i inteligenciju, a sve se to mora poklopiti, i onda još treba imati puno puno sreće.

Znači, opet ovisi o pojedincu i njegovoj upornosti i snazi da to izdrži jer je to, da tako kažem, sportski pristup. Kad biste možda pitali mnoge sportaše koji su put do uspjeha prošli, sigurno bi rekli – križni put – jer vrhunske rezultate postižu samo oni najuporniji. Tako je i u glazbi: da bi se postigli vrhunski rezultati potrebno je puno vježbanja i to kod najboljih (najsкупljih) majstora.

Žz: Sami ste rekli da Vas posebno raduju nastupi pred hrvatskom publikom u dijaspori. Imali ste nekoliko nastupa u HKM München. Jeste li i dalje voljni nastupati pred našim ljudima u Njemačkoj?

E.P.: Vrlo rado. Sretna sam kad mogu nastupati pred hrvatskim ljudima u inozemstvu, pogotovo u katoličkim misijama. Nastupi koje ste spomenuli, uslijedili su u okviru humanitarnih akcija koje smo mi glazbenici svestrano podržali, tj. dobrotvornim koncertima pomogli smo da se prikupi novčana sredstva za domo-

vinu. To je bio naš način pomoći i sretna sam što sam mogla aktivno sudjelovati u tome. Jedan od tih koncerata održan je u Münchenu u Olimpijahu, gdje se 1992. održao veliki dobrotvorni koncert za Hrvatsku i BiH i, kažem, uvijek bi mi bilo jako drago i bila bih počašćena da pjevam što više pred našim ljudima vani, jer ne mislim da je ova glazba samo za zatvorene prostore tipa kazališta, nego da zapravo moramo ići među širu publiku koja nas prihvaća.

Žz: Što ste sve pjevali pred našim ljudima u Njemačkoj?

E.P.: Pjevala sam puno sakralnih pjesama, tj. djela hrvatskih i stranih skladatelja. Od pjesama bih izdvojila: „Zdravo djevo“, „O Gospe Sinjska“, „Ave Maris Stella“, Zajčevu „Domovini i ljubavi“, pučku „Popevke sem slagal“ itd.

Estera Pilj kao grofica u Mozartovoj operi „Figarov pir“

Žz: Znači, ne samo da biste nastupili u HKM nego biste rado nastupili i u hrvatskim kulturnim društvima?

E.P.: Također mi je velika želja da nastupim i pred publikom koja se okuplja u hrvatskim kulturnim društvima. Moja kolegica, orguljašica Hrvojka Mihanović-Salopek, i ja rado ćemo se odazvati svakom pozivu naših ljudi i njihovih kulturnih udruga u Njemačkoj i svijetu.

Žz: Za kraj, recite nam nešto o sebi i kakvi su vaši daljnji planovi?

E.P.: Rodena sam 1965. u Zagrebu gdje sam s uspjehom završila srednju muzičku školu „Vatroslav Lisinski“ (flautu i solo pjevanje) te Školu za primjenjenu umjetnost. Kao i mnoga druga zagrebačka djeca morala sam studirati izvan rodnoga grada (da bi „podobni“ imali mjesta!), u Ljubljani, gdje sam 1988. diplomirala na Muzičkoj akademiji na odsjeku za solo pjevanje. Za vrijeme studija (na 2. godini) debitirala sam u operi „Walküre“ Richarda Wagnera u ulozi Gerhilde u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu. U matičnoj kući u HNK u Zagrebu, nastupila sam u operama „Rheingold“, „Elektra“, „Adrienne Lecouvreur“, „Nabucco“ (Anna), „Ero s onoga svijeta“ (Djula), u Rijeci „Orfej i Euridika“ (Euridika) – na premijeri s primadonom Ružom Pospis Bal-dani u naslovnoj ulozi. Početkom 1991. pjevala sam naslovnu ulogu grofice Almaviva u operi „Figarov pir“. Jedan od značajnijih nastupa u 1991. bio je nastup na Mozarteumu u Salzburgu i na to sam jako ponosna jer Hrvatska tada još nije bila međunarodno priznata, a meni su u programskoj knjižici napisali da sam Hrvatica što je za mene jako puno značilo. Do sada sam nastupila u mnogim teatrima u Hrvatskoj i Europi a imam i nekoliko nastupa na Festivalu kajkavske popevke u Krapini. Prošle godine nastupila sam na koncertu u Nationaltheatru u Münchenu, nakon položene audicije i rada sa svjetski poznatom pjevačicom Astrid Varnay, koja je preko 20 godina stalna članica Metropolitan opere u New Yorku. A planovi? Vani imam muzičke agente koji se brinu o mojim nastupima, savjetuju me i rade na novim angažmanima. Svaki nastup vani je ne samo uspjeh hrvatskog pjevača nego je to i svojevrsna promocija naše države. A to je za mene, koja uz ostalo od 1990. imam status samostalnog umjetnika, itekako važno.

Razgovor vodio: Ivek Milčec

Izbori za Vijeća stranaca 9. studenoga

Vrlo je važno da na izbore za Vijeća stranaca u Hessenu izide što veći broj hrvatskih radnika i iseljenika, jer je ito način zalaganja za dobro naših ljudi ovdje, ali i za dobro našeg naroda i domovine općenito.

U 120 općina i kotareva pokrajine Hessen 9.11.1997. biraju se predstavnici stranaca u savjetodavna Vijeća stranaca. Vijeće stranaca je u jednom gradu, snagom pokrajinskog zakona, službeni zastupnik inozemnih građana. Biranje je demokratsko, slobodno, tajno i izravno. Rad u Vijeću stranaca počasnog je značaja. Pravno su njegovi članovi izjednačeni s općinskim zastupnicima.

Glavni zadaci Vijeća stranaca su: zastupanje interesa stranih sugrađana, te savjetovanje, napose u općinama, suradnja s frakcijama političkih stranaka, s društvenim i inozemnim udrugama. Svakako je

glavna zadaća Vijeća nastojanje oko ravnopravnosti stranaca u njemačkom društvu, a protiv predrasuda i diskriminiranja. Izborima mogu pristupiti svi inozemci koji 9.11.1997. imaju navršених 18 godina; koji su u svom gradu prijavljeni najmanje tri mjeseca i oni koji su upisani u birački popis. Ne mogu birati osobe koje pored inozemnog imaju i njemačko državljanstvo. Vrlo je važno birati onu listu koja će zastupati istinske interese stranaca, a kad su Hrvati u pitanju, to znači i interese naših radnika i iseljenika.

Birati je jednostavno: do 19.10.1997. poštom će svi birači dobiti izborno

priopćenje („Wahlbenachrichtigung“) na dopisnici, na kojoj stoji datum održavanja izbora (9.11.) i izborno mjesto. Ako do 19.10. ne dobijete dopisnicu, tada u gradskoj vijećnici možete dobiti uvid u birački popis i uložiti žalbu. Na sam dan izbora, 9. studenoga, biranje traje od 8. do 18 sati, a na izborno mjesto treba ponijeti dopisnicu s izbornim priopćenjem i putovnicu. U mnogim mjestima postoji i mogućnost biranja pismenim putem, ako ste toga dana odsutni, ali za to biranje vrijede posebna pravila.

Sve informacije o ovim izborima mogu se dobiti kod: AGAH – Arbeitsgemeinschaft der Ausländerbeiräte Hessen, Kaiser-Friedrich-Ring 31, 65185 Wiesbaden. Tel. 0611/98 99 50.

Vrlo je važno da na te izbore izide što veći broj hrvatskih radnika i iseljenika. I to je naime način zalaganja za svoje dobro u ovoj zemlji, ali i za dobro domovine i hrvatskoga naroda općenito. ■

NOVINARI

Radionica za europske novinare prvi put u Hrvatskoj

Neumorno im klizi olovka po notesu: desetak novinara u izobrazbi čini pomalo neobičnu povorku, koja još u hodu zapisuje svaku riječ austrijskog atašea za kulturu i javnost, dr. Annemarie Grünfelder. Dok ih ona vodi po starim dijelovima Zagreba, skupina Bugara, Nijemaca, jedne Letonke i Hrvatice iz dijaspe upija godine, imena i događaje, kojima je popločano mjesto po kojem se kreću. Odjednom se sadašnjost prelijeva u prošlost: bubnjevi odzvanjaju Markovim Trgom, koračaju vojnici nalik onima iz 17. stoljeća – svi pogledi upereni u predsjedničku gardu. U tren oka nestaju olovke novinara, šklocaju fotoaparati. Prva slika još nije ispucana, već pljušte kritička pitanja, produbljuju se kontrasti vlastitih zapažanja.

Upoznati Hrvatsku bio je cilj međunarodne novinarske radionice koja se krajem svibnja održala u suorganizaciji „Europskog pokreta – Hrvatska“, „Hrvatskog društva katoličkih novinara“ i izobrazbenog centra „Heinrich Pesch Haus“ (Ludwigshafen). U središtu programa bili su mediji, manjine i mogućnosti obnavljanja okoliša poslije rata. Skup je predvodilo dvoje njemačkih novinara iz Bonna i Dresdona. Projekt je potpomognut sredstvima njemačkih isusovaca i njemačke vlade. Time se ujedno nastoji zbližiti mlade s istoka i zapada Europe.

Sklapaju se kontakti i prijateljstva, vježbaju se novinarski stilovi, razmjenjuju iskustva. Većina sudionika su suradnici u

medijima zemalja iz kojih potječu. Tjedan dana su na terenu u Hrvatskoj preispitali predrasude, poglede izvana i iznutra. Dnevni program prepun: susreti s kolegama vode iz otmjenog kabineta biskupa za medije u labirint HTV-ovske tvrđave, preko alternativnog ugovaj Stojedinice do intelektualnog foruma u Novom listu i crkvenoga glasila Glas Koncila. Mladima iz inozemstva medijska se scena čini širom, nego što su očekivali. Na podijskoj diskusiji sa zastupnicima njemačke, mađarske i bošnjačke manjine u Europskom domu dobar dio sudionika seminara ostaje skeptičan: Kako to da nitko od predstavnika manjina ne vidi problema u suživotu s Hrvatima? Tu se importirana stajališta sukobljuju s drugom slikom na licu mjesta. Čudan dojam međutim ostavlja činjenica da najavljeni srpski i židovski referenti nisu došli na okrugli stol. Bez objašnjenja.

Sutradan put iz blistavog Zagreba vodi u obnovljeni Osijek i autentični Vukovar. Mladi sudionici više i ne pamte slike iz rata. Sukobljuju se s prošlošću koja zjapi u sadašnjosti kao i sve rupe u kosturima kuća oglodanih granatama. Oznake na ruševinama ispisane su na ćirilici – cijene u trgovini u kunama. To je tek vrhunac proturječja u prijelaznom razdoblju poratne atmosfere. Na povratku se gomilaju neprobavljene emocije i pitanja. Doživljaje s dva ruba jedne te iste zemlje treba proraditi pod vremenskim pritiskom. Predzadnji dan skupa sve slijeva u

članke za seminarske novine. Ova prva radionica za mlade novinare iz raznih europskih kutova ostavila je zaseban pogled izvana o nekim dojmovima iznutra kao i spoznaju: da je na licu mjesta štošta drugačije nego u izvještajima iz druge ruke.

P.S. Informacije o daljnjim radionicama za mlade novinare iz Europe pruža: „Heinrich Pesch Haus“ iz Ludwigshafena, tel. 06 21/59 99 91 73 (Georg Kempkes), fax. 06 21/51 72 25.

Karla Šponar

Nekad je to uistinu bila „Zlatna dolina“, a sada – tamna dolina. Vukovarske ulice ispisane ćirilicom

Der**Deutsche Caritasverband e.V.**

ist die von den deutschen Bischöfen anerkannte institutionelle Zusammenfassung und Vertretung der katholischen Caritas in Deutschland und Spitzenverband der freien Wohlfahrtspflege. In der Zentrale mit Sitz in Freiburg i.Br. ist in der Abteilung Migration, Referat Ausländische Arbeitnehmer, voraussichtlich zum 1.2.1998 die Stelle eines/r:

Fremdsprachen- sekretär/in

für den Sachbereich Arbeitnehmer aus dem ehemaligen Jugoslawien zu besetzen.

Vorausgesetzt werden die sichere Beherrschung der deutschen und kroatischen Sprache in Wort und Schrift, EDV-Kenntnisse (Word, Excel), Büroorganisation, selbständige Erledigung sämtlicher Sekretariatsarbeiten sowie eine positive Grundeinstellung zu den sozialen Diensten der katholischen Kirche und insbesondere der Arbeit mit Migranten.

Die Anstellung erfolgt nach den Arbeitsvertragsrichtlinien des Deutschen Caritasverbandes (AVR). Vergütung und soziale Leistung sind vergleichbar denen des öffentlichen Dienstes. Bei gleicher Qualifikation und Eignung für den Arbeitsplatz werden Bewerber mit Behinderung bevorzugt.

Schriftliche Bewerbungen mit den üblichen Unterlagen (Lichtbild, tabellarischer Lebenslauf, Zeugnis-kopien) senden Sie bitte unter Angabe der Kenn.Nr. 131.3/9725 oder dem Kennwort „Migranten“ an den

Deutschen Caritasverband e.V.
Referat Personalwesen
Karlstraße 40, 79104 Freiburg

ŽIVOTNA PRIČA

Nepreporučljivi brak

Sjedim za radnim stolom, rješavam neke spise, kad zazvoni telefon. S druge strane žice čujem čovjeka koji govori švedski i pita da li je to svećenik koji govori hrvatski.

– Da, jest, izvolite, rekoh.

– Ovdje je jedna osoba koja želi s Vama razgovarati – reče mi glas.

Javlja se ženski glas i govori mi kroz plač:

– Molim Vas, pomozite ako ikako možete, ako ne možete onda me bar saslušajte, bit će mi lakše.

I ona počinje svoju priču:

– Ja sam katolkinja iz Slavonskog Broda, ovdje sam u jednom sabirnom centru i nemam stalni boravak – čekam papire. Ovdje sam došla prije 3 godine, udata sam i imam jedno dijete, sina od 5 godina. Moj muž zajedno s djetetom došao je u Švedsku godinu dana prije mene. On je Srbin, pravoslavac.

– Kako, zašto niste došli zajedno – prekidam njezin monolog?!

– Baš Vam to hoću reći. Muž me uvjerio da on i dijete idu prije da bismo lakše dobili papire. Imao je on ovdje nekog svog koji mu je našao jednu Švedanku koja mu je garantirala da može kod nje boraviti dok ne dobije papire. Lagao je švedskim vlastima da ja ne mogu izaći iz Sl. Broda, da me Hrvatska ne pušta da idem s njim jer je on Srbin, da je on pobjegao radi maltretiranja samo za to što je Srbin.

– Pa, je li to istina – opet je prekidam svojim pitanjem.

– Ma ne, tamo nas nitko nije dirao i dobro smo živjeli. On je imao dobar posao i bio neki rukovodilac. Imamo tamo kuću koja je sada prazna.

Godinu dana bila sam bez djeteta i nisam mogla više izdržati, došla sam i ja ovdje i pronašla dijete zajedno s mužem. On me je opet uvjerio da ne smijemo biti zajedno, jer su mu obećali papire, a kad on dobije papire za stalni boravak, onda ću i ja automatski dobiti jer sam majka djeteta.

Godinu dana svoga sina sam vidala povremeno i živjela u kampu odvojeno od njih. Kroz tu godinu dana ispitivala me švedska policija, zašto nisam s mužem i djetetom, a ja sam morala lagati da smo se rastavili i da sam dijete dala njemu na

čuvanje. Ona žena kod koje je muž bio, otkazala mu je gostoprимство, na veliko moje veselje, jer sam se nadala da je moje dijete sada zauvijek sa mnom. Dobila sam ga natrag i htjela odmah natrag u svoj Brod. To sam pokušala nekoliko puta ali me muž spriječio.

No, on je jučer došao u kamp, zamolio me da se spremimo i da malo prošetamo s djetetom, što sam rado učinila, misleći u sebi, hvala Bogu da si se uvjerio da ti trebaš biti sa svojim djetetom i ženom.

Kad smo izlazili vani, on je uzeo dijete, sjeo u automobil koji ga je čekao i otišao s riječima: „Gotovo je, više ga nikad nećeš vidjeti! Dat ću ga švedskoj socijalnoj službi da ga čuvaju. Ti hajde u svoju lijepu svojim ustašama.“

Kroz plač nastavila je:

– Pomozite mi, molim vas! Što da radim? Ja ne mogu bez djeteta – ubit ću se!

– Ja Vam, gospodo, ne mogu ništa pomoći, jedino vam savjetujem da odete u najbližu policijsku postaju i prijavite taj slučaj.

– Da, odmah sam to učinila, ali su mi oni rekli da je on to sve prijavio njima i da oni moraju zaštititi dijete. Zamislite, zaštititi dijete od njegove rođene majke! I sad mi je tek jasno ono što mi je svećenik govorio kad smo se trebali vjenčati: „Crkva ne može zabraniti takav brak ali ga ne preporuča“.

Naš telefonski razgovor završio je tako što sam joj dao još neke adrese na koje se može obratiti i pokušati uvjeriti te ljude što je istina a što laž.

Stipo Šošić

Želim biti slikar sela

Tražim se u prostoru
u krošnjama drveća
Boje mirišu

Sjeta
tišina u voćnjaku
sjedim na požutjelom lišću

Leptiri, jeste li vidjeli
lelujanje lišća na vjetru
jeste li vidjeli
selo suncem okupano
brazde u polju
seljaka kako ore

Pjesmu čuli niste
davno je utihnula na poljima
Umrla je kad su se traktori radali

Tužna sam zbog lišća koje umire
zbog pjesme
zaboravljene

Kroz selo rijeka protječe
i donosi mi tugu

Sačuvati ću trenutak istine
trenutak ljubavi
leptire u letu

Sačuvati ću trenutak
kad su se razlile boje
po krošnjama

Jablane koji ponosno
uz crkvut ptica sanjare

Sačuvati ću te, selo moje,
u mislima

Ljeto umire
u meni budi želju

Želim biti slikar sela

S palete upijam
šarene leptire

Nestašni vjetar
ukrao mi pastelne boje

Na slikarskom platnu
buđenje sela u osvit zore
U trenu ushićenja ponestalo mi boje

Opijena ljepotom
zaboravih da je
noćna tmina
prekrila selo moje

S palete vjetar raznosi
boje prirode po krošnjama
po seoskim putovima
koji me odvođe nikud

a u ruci žuti list
prolaznost života

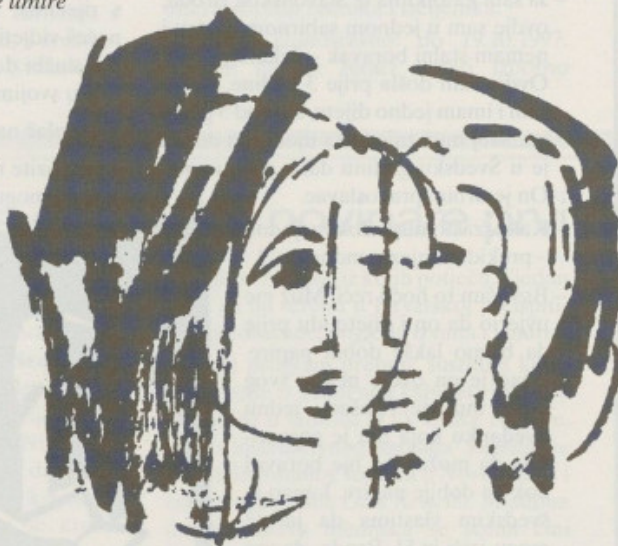
Čovječe, stani na tren
zaboravio si tužne oranice
zaboravio si pjesmu pokraj puta

Vlasta Jambrak, Stuttgart

Oprosti

Od boli kad mi je srce
zgaženo i pod
teretom križa kada
padam,
molim Te, Gospodine,
za razumijevanje.
Oprosti kada moliti
ne mogu,
oprosti kada bez razloga šutim,
oprosti kada se bez veze ljutim.
Oprosti, moj Isuse,
oprosti za moje
slabosti sve, ipak
samo Ti znaš koliko
moje srce
voli Te.

Mara Lučić, Korčula

Molitva

Gospodine, molim Te
za ljude te,
za sve bolesne i žalosne,
usamljene i napuštene.
Molim Te za one koji
se drogom i alkoholom truju i
za sve koji psuju.
Molim Te, za majke sve,
za ljude dobre i ohole.

Gospodine, molim Te
za one koji mrže Tebe i mene,
za sve prognane, bijedne i
siromašne.

Molim Te za sve
ranjene i nestale i za sve
uplakane.

Molim Te, za djecu Tvoju svu.
Oče, blago nas pogledaj Ti,
utjeho naša i radosti.

Mara Lučić, Korčula

Sjećanja na slavonsku ravnicu

Tonem u dubinu
svojih misli
ponirem u prostor i vrijeme

Utihnule su žice violine
utihnu su praporci u daljini

Tražim u sjećanju
šum dalekih elegija
žubor rijeke
u ljetnim danima

Orljava,
opjevali te pjesnici
sanjali te ljubavnici

Uspomenu vrbaka
s tvojih obala
ne mogu zaboraviti

Vrelina ljeta
vruća prašina po putu
a noge bose

U jutarnjim satima
sveno smo gledali
kako se sunce rađa

Po žitnim poljima
sunce je zrake prosulo
Crveni makovi
sjetno glave savili

A mene već dugo nema
na tim poljima

Nema me
i ne mogu ubrati
makove svojih snova
Naviru sjećanja

Jesen
u slavonskim ravnica

Mene već dugo nema
I ne mogu pozdraviti radanje jutra

Nema me i ne čujem
pjesmu berača grožđa
ne vidim kako se loza savija

Nema me i ne šapćem
pjesmu zrikavaca
ne slušam
kako grožđe zri

Oprostite, slavonske ravnice,
oprostite mi odlazak
U tišini ove noći
živim svoja sjećanja

I znam da više nema
prašnjavog puta
ni bosih nogu

U rijeci Orljavi
ne kupaju se više djeca

Nema ni prijatelja mojih
Ostala je sjeta i sjećanja
na dane djetinjstva

Vlasta Jambrak, Stuttgart

USA

„Sex vor der Ehe ist der Ursprung allen Übels“

Junge Leute kämpfen in Amerika für die Reinheit der Liebe

1969 war der Sommer der Liebe. Amerikanische Blumenkinder schwelgten in Woodstock und rebellieren gegen die prüde Gesellschaft ihrer Eltern. In San Francisco demonstrierten Hippies für freie Liebe. Knapp dreißig Jahre später sind Jugendliche in Amerika wieder auf der Straße, um für die Liebe zu demonstrieren.

Doch haben ihre Ansichten mit denen der Blumenkinder wenig gemein. 300 Teenager der „Allianz für reine Liebe“ sind von Los Angeles bis nach Washington gezogen, um für eine „anständigere“ Gesellschaft einzutreten. In 21 Städten demonstrierten sie gegen die Sexbesessenheit der Amerikaner. „Uns reicht's! Viele junge Leute in Amerika wissen nicht einmal mehr, was Monogamie bedeutet“, sagt Teilnehmerin Catherine Kohn (30) auf der Abschlussskundgebung.

Höhepunkt der Kundgebungen war stets ein Auftritt von überdimensionalen singenden rosa Spermen und tanzenden Geschlechtskrankheiten

(„...wenn Du Dich aufgehoben hättest, gäbe es uns nicht“). Ihre Botschaft: Sex vor der Ehe ist der Ursprung allen Übels.

Pure Liebe, Treue und Keuschheit – das ist es, wonach sich die heutigen Teenager sehnen. Zumindest, wenn man den Worten des Tour-Leiters und fünffachen Familienvaters Mike Balcomt (40) glaubt: „Die meisten jungen Menschen wollen warten, bis sie für die Liebe reif sind.“

Um bei der Protesttour dabeizusein, haben die 300 Teilnehmer – allesamt High-School-Schüler und Studenten – die Sommerferien geopfert und ihr Sparbuch geplündert. Einige Jugendliche sind sogar von weit her angereist, wie die 17jährige Thekla Hamp aus Göttingen: „Ich habe mir das Geld selbst zusammengejobbt. „Sie will sich für ihren späteren Ehemann aufheben und hat „keine Lust auf Sex-Erfahrungen, die ich danach nur bereuen würde.“ ■

Credo-vjerujem

Teško

je vjerovati
u Spasitelja

nakon svega što oči moje vidješe

Svakodnevni život

sliči sve više blesavom snu

Ali ja još uvijek

vjerujem u nježnost

i ja još uvijek

vjerujem u ljubav

i možda je sva naša krivnja u tome

što smo pomalo slijepi

oh zašto, aj, aj, aj

Salve Deum Kyrie eleison

(Zdravo, Bože, Gospodine smiluj se)

on će spasiti sve nas

mi čekamo ispred nebeskih vrata

hoće li uopće doći

Salve Deum Kyrie eleison

on će nas spasiti sve

a hoće li danas doći

hoće li uopće stići

Jennifer Rush

(S engleskoga preveo: ab)

NAGRADNI NATJEČAJ
ZA MLADE PJESNIKE

NOVO!

Mladi Hrvatski Odisej

Nakon vrlo uspješnog nagradnog natječaja za najbolju pjesmu, priču i karikaturu, koji smo imali 1994. *Živa zajednica* raspisuje ponovno nagradni natječaj, ali ovoga puta samo za mlade pjesnikinje i pjesnike. Natječaj i sada nosi ime „Mladi Hrvatski Odisej“.

Pravo sudjelovanja imaju sve Hrvatice i Hrvati koji se trenutno nalaze ili žive u inozemstvu, odnosno u iseljeništvu, do 30 godina starosti. Pod pjesmom mislimo na lirsko književno djelo. Stručni žiri izabrat će na kraju najbolje pjesme i specijalno nagraditi najbolje pjesnike. Nagrade ćemo vam priopćiti kasnije. Usto ćemo vaše pjesme objaviti u „Živoj zajednici“, te u nekim drugim hrvatskim listovima.

Svoje pjesme za natječaj možete slati poštom ili telefaksom. S pjesmom treba da nam dostavite i svoju punu adresu u inozemstvu, kao i kopiju datuma i mjesta rođenja iz nekog službenog dokumenta. Natječaj završava na Božić, 25.12.1997.

Naša adresa: **Živa zajednica, An den Drei Steinen 42, 60435 Frankfurt, fax. 0 69/5 48 21 32.**

Ako ne molite, ne možete

Tko sam?

Po rođenju sam Albanka, po državljanstvu Indijka; ja sam katolička redovnica. Po svome poslanju pripadam cijelom svijetu, ali moje srce pripada samo Isusu.

Božji poziv

Mislim da je sve započelo kod kuće, u mojoj obitelji. Bila sam još dijete, a moja je majka bila posebice sasvim odana Isusu. Sjećam se da mi je, dok sam još bila kod kuće, rekla: Stavi svoju ruku u Njegovu ruku – i idi s njim cijelim putem. Ona je znala što se od nekoga traži, da sav svoj život daruje Isusu.

Da Isusu

Isus je rekao: „Ja sam te izabrao“. I tako sam ja Bogu rekla da. Zvanje je poziv da se zaljubiš u Boga i da tu ljubav dokažeš.

Slijediti Krista među najsiriromašnijima

Čula sam Božji poziv da sve predam i da Krista slijedim u siromašnim četvrtima, da mu služim u najsiriromašnijima među siromašnima. Znala sam da je to njegova volja i morala sam je poslušati.

Olovka Božja

Ja sam oruđe, mala olovka u Božjoj ruci.

Isus u svetoj misi

Nemam nikakvih poteškoća vjerovati u stvarnu prisutnost našega Gospodina u svetoj misi. U svetoj pričesti imamo Krista u obliku kruha. U svome radu nalazimo ga u obliku mesa i krvi. To je isti Krist. Bez Isusa bi naš život bio beznačajan i nerazumljiv.

Rad i molitva

Svakoga dana slavimo misu, imamo pola sata meditacije, imamo jutarnju i popodnevnu molitvu i uvečer cijeli sat klanjanja. Drugačije ne bi bilo moguće raditi. Mora se imati neki duhovni motiv. Može se moliti dok se radi. Rad ne prekida molitvu, niti molitva prekida rad.

Moliti

Moliti za mene znači 24 sata dnevno biti jedno s voljom Isusovom, za njega, po njemu i s njim živjeti.

Moja tajna

Moja tajna je posve jednostavna: ja molim. A po svojoj molitvi postajem jedno s ljubavlju Kristovom i vidim da moliti znači živjeti, moliti s njim ljubiti, a to znači učiniti istinitim njegove riječi.

Spremnost dijeliti

Ali mi možemo pomoći samo ondakada smo spremni dijeliti. A za tu spremnost treba moliti, jer naše su oči pokrivene predrasudama.

Misionarke ljubavi

Mi smo na prvome mjestu religiozna zajednica, a ne socijalne radnice, učiteljice, medicinske sestre ili liječnice. Mi Kristu stavljamo na raspolaganje svoje ruke, svoje oči i svoje srce, da on po nama djeluje.

Poniznost

Velika je vrlina vježbati poniznost, a ne znati da si ponizan. Ne radimo ni za slavu niti za novac. Mi se potpuno pouzdajemo u providnost Božju.

Radost

Radost je molitva. Radost je snaga, radost je ljubav. Radost je mreža ljubavi kojom se mogu loviti duše. Radosno srce nastaje naravno iz srca koje gori od ljubavi.

Siromaštvo

Bog nije stvorio siromaštvo, on je stvorio samo nas. Svi smo mi siromašci Božji.

Siromašni

Siromašni su tako jaki ljudi. Danima se bore, ali se ne tuže, ne proklinju. Od njih možemo puno naučiti. Ljudi za koje se smislilo bismo živu u prisilnom siromaštvu. Mi smo naprotiv same izabrale to siromaštvo.

Krist u slumsu

Ovdje u slumsu (siromašnim četvrtima), uništenim tijelima, u djeci, mi vidimo Krista i dodirujemo ga.

Krist je život

Moj život je posvećen Kristu. Za njega dišem i gledam. Žao mi je kad me neki nazivaju socijalnom djelatnicom. Da sam socijalna djelatnica, davno bih prestala raditi.

Ljubiti Boga

Boga možemo ljubiti samo na svoj račun.

Nešto lijepo za Boga

Hoćete li učiniti nešto lijepo za Boga? Postoji čovjek kojemu ste potrebni: to je vaša prilika.

Majka Terezija gostovala je nekoliko puta s o. Antonom među nama. Uvijek smo je smatrali i našom. Na slici

MAJKA NAJSIROMAŠNIJIH MEĐU SIROMAŠNIMA

Isus, Isus, Isus... Široki osmijeh Majke Terezije

Giovanni Papini za sv. Augustina napisao da je on „jedan od onih ljudi za koje ne postoji smrt... da je nazočan uvijek i da je sav živ ovdje dolje, kao da nikad nije umro.“

Slavni ljudi žive u svojim djelima. Kao nacionalne ili opće svjetske veličine prisutni su u knjigama, podižu im se spomenici i biste. Ali svi su opet daleko. Daleko su nam od srca.

Drugi su prisutni u stvarnosti, kao da su s nama. Prema njima se odnosimo tako da su u nama pomiješani divljenje i ljubav. Takve osobe osvajaju dobrotom. I kad bismo ih sreli, poljubili bismo ih kao drage osobe koje susrećemo poslije dugog rastanka. Takve osobe ostaju.

Široki osmijeh Majke Terezije ostavlja zvjezdani trag života. Ne bilo kakvog života, nego jedrog, bujnog života koji je stvaran. Njen osmijeh je osvajao, njena ljubav je gradila, njeno poslanje je bilo poslanje spasenja. Ona je spašavala. Gdje bi se pojavila patnja, bosonoga majka je tu; gdje su prirodne katastrofe, nju ćeš vidjeti, gdje je bol, tu se našla blaga ruka Majke Terezije.

Njeno vrijeme dolazi. Srce Majčino ne prestaje kucati. Sada siromasi na zemlji imaju još jednu majku na nebu kojoj se mogu utjecati. Majke Marija i Terezija udružuju snage i zagovor za siromašne i bijedne.

M. Jukić

DANKEN VON MUTTER THERESA

se smijati

Ljubiti bližnjega

Lako je ljubiti ljude koji su daleko. Ali nije lako uvijek ljubiti one koji stanuju tik do vas.

Prava ljubav

Moramo davati sve i da nas boli. Prava ljubav mora boljeti.

Današnji dan

Uvijek mislim samo na današnji dan. Jučerašnji je prošao, a sutrašnji još nije tu. Isusa možemo ljubiti samo ovdje i sada.

Obraćanje

Obraćanje ne spada na naš rad, jer samo Bog može obratiti. Da, ja obraćam. Od ljudi pokušavam učiniti jednog boljeg hindusa, boljeg katolika, muslimana, budista.

Naša prva obveza

Naša prva obveza kao kršćana sastoji se u tome da pomažemo svakom da sačuva svoje ljudsko dostojanstvo, i to do posljednjeg trenutka svoga života.

Zapadna bolest

Na Zapadu ima usamljenosti koju ja nazivam gubom Zapada. Ona je u mnogostrukom pogledu gora od našeg siromaštva u Kalkuti.

Biti neželjen

Najveća bolest današnjice je biti neželjen, nevoljen, napušten, izrod društva.

Pobačaj je grijeh

Pobačaj je rat protiv nevine, nerođene djece. To je nešto najdavljskije što ljudska ruka može učiniti. To plaćamo strašnim

stvarima koje se događaju u svijetu. Pobačaj ubija dvoje: dijete i majčinu savjest. Kako će svijet ikada postati bolji kada čak majka ubija svoje dijete?

Bog je gospodar života

Države koje su legalizirale pobačaj za mene su najsiromašnije. One se boje malih, nerođene djece. Ne ubija se samo život, nego se vlastito ja stavlja iznad Boga. Ljudi odlučuju tko treba živjeti i umrijeti. Oni žele sami postati svemogućim Bogom.

Rat

Rat je rezultat politike i zato se ne miješam u to. Vi želite dobiti rat, ali kojom će cijenom to platiti ljudi koji su slomljeni, osakaćeni i izgubljeni? Učinimo svi nešto lijepo za Boga, time što ćemo reći ne nasilju, a da miru.

Stvarati mir

Mir počinje s jednim smiješkom – nasmiješite se pet puta na dan nekom čovjeku, kojemu se uopće ne biste željeli nasmiješiti; učinite to mira radi.

Politika

Ne bavim se politikom. Govorim s ljudima i ženama od danas, a ne mislim na jučer ili na sutra. Kad bih se počela baviti politikom, prestala bih ljubiti. Tad bih se naime morala odlučiti za jednu stranu, ne bih mogla biti tu za sve.

Početi od sebe

Nemam ništa s politikom, nemam vremena za to. Ali, ne bi trebalo svaljivati krivnju samo na političare ili sustave, svaki bi od nas trebao početi od samoga sebe i danas. Nemam vremena razmišljati o nekim velikim programima.

Sloboda vjere

Nijedan čovjek, nijedan zakon, nijedna vlada nemaju pravo mene ili bilo koga drugog priječiti ili prisiljavati da izabrem vjeru koja mi daje mir, radost i ljubav.

Država

Država može osigurati mnoge stvari, osim ljubavi i nježne skrbi. Nema mjesta na zemlji u kojem nema siromaštva i nepravde.

Ono bitno

Ono bitno nije što mi kažemo, nego što Bog nama i kroz nas govori. Sve su naše riječi uzaludne, ako ne izlaze iznutra.

Gdje god umrem

Bog mi je dao jedan veliki dar: dobro zdravlje. Radit ću do kraja. Gdje god umrem, imate pravo pokopati me ili spaliti ili što god hoćete.

- Ljubav nas čini hrabrima.
- Siromašni uvijek dijele.
- Ljubav nadomješta strojeve.
- Darivati samoga sebe bolje je nego samo darivati.
- The more you give, the more you receive.
- Svetost nije nikakav luksuz nego jednostavno obveza.
- Nikad ne smijemo misliti da smo nezamjenjivi.

Majka Terezija i princeza Diana bile su odlične suradnice u radu za siromašne. Obje su zasigurno, svaka na svoj način, obilježile kraj 20. stoljeća.

šim misijama u Njemačkoj. Ponosni smo što smo je imali
Majka Terezija s našim mladima u Frankfurtu 1978. godine

Jedna crnačka skupina pjeva duhovne pjesme pred Gethsemane-Kirche u Berlinu

Već 17 godina okupljaju se kršćani stranci i slave zajedno „Fest der Völker-Svetkovinu naroda“. To je za sve njih prigoda da se bolje upoznaju i grade međusobno mostove prijateljstva. U Berlinu je prisutno više od 75 različitih zajednica. Ovaj 17. susret održan je 30. kolovoza u Gethsemane-Kirche (Prenzlauer Berg).

U 14 sati slavljena je ekumenska služba Božja. Najprije je ispred crkve zapjevao crnački zbor, a onda na zvuk zvona ispunije se crkvene klupe velike crkve. Pozdrave su uputili M. Terzopoulos – ispred Internacionalnog konventa kršćanskih zajednica u Berlinu i Brandenburgu (krovne udruge stranih crkava i misija koja je nastala 1979. godine, a na čelu koje je župnik Christfried Berger) i M. Radatz, evangelički župnik domaćin.

Za vrijeme ekumenske službe Božje pjevalo se i molilo na različitim jezicima: njemačkom, grčkom, aramejskom, mađarskom, korejskom i etiopskom.

Propovijed je na njemačkom jeziku održao župnik grčke pravoslavne zajednice Nikeforos.

Nakon ekumenske službe Božje u vrtu oko crkve svi su se mogli poslužiti jelima postavljenim na 7 štandova i to iz: Etiopije, Sirije, Grčke, Arabije, Švedske, Vijetnama i Njemačke. Nudio se također i propagandni materijal: knjige, listovi, plakati...

Svi prisutni mogli su se odmoriti uz plesove iz Grčke, Sirije, Koreje i Španjolske.

Djeca i mladi također su bili zastupljeni u različitim igrama, kazališnim komadima i pjevanju.

Od 18-20 sati bila je podijska diskusija na temu „Exotische Kirchen – vertraute Nachbarn?“

U diskusiji su nastupili: Amill Gorgis (Sirijska pravoslavna crkva), fra Jozo Župić (Hrvatska katolička misija), Sandra Wegener (Korejska evangelička zajednica), kardinal Georg Sterzinsky (nadbiskup berlinske nadbiskupije), Ullrich Hollop (evangelički župnik) i Barbara John, opunomoćenik za strance. Moderator diskusije bila je sestra Cornelia Bührle.

Bilo je različitih pitanja upućenih svim predavačima. Molitvom Očenaša i kardinalovim blagoslovom završio je susret različitih kršćanskih zajednica u nadi

Mnoštvo ministranata ispunilo je berlinski Don Bosco Heim

Dinamična

Fešta naroda. Svećeničko druženje. Ministrantski dan. Međunarodna smotra folklor. Humanitarna zabava.

međusobnog zbližavanja i borbi protiv svakog rasizma, a posebice u ovoj godini proglašenoj europskom godinom borbe protiv rasizma.

Za sve svećenike i đakone berlinske nadbiskupije srijeda, 3. rujna, bila je dan druženja. Na relaciji Wannsee – Potsdam – Werder, s brodom MS „Havelland“ svi su mogli uživati u ljepoti krajolika, u molitvi slaviti Boga za čudesni svijet prirode, izmijeniti iskustva u pastoralu i još bolje se međusobno upoznati, jer u berlinskoj nadbiskupiji radi i mnogo stranih svećenika. Vožnja brodom od Wannsee od Werdera traje dva sata. Od werderskog pristaništa išlo se pola sata pješice do restorana. Svećenicima su se pridružili kardinal Georg Sterzinsky i pomoćni biskup Wolfgang Weider. Katedralni prepošt, prelat Otto Riedl slavio je rođendan, a svećenici i đakoni pjesmom mu zaželeše još mnogo ljeta u službi Bogu i Crkvi.

U subotu, 6. rujna u Don-Bosco-Heimu, Berlin-Wannsee okupilo se oko 500 ministrantica i ministranata iz berlinske nadbiskupije. Njima su se pridružili i ministranti HKM Berlin predvođeni fra Jozom. Najprije je u velikoj dvorani slavljena euharistija koju je predvodio berlinski pomoćni biskup Wolfgang Weider. Slavljenje se odvijalo pod motom „Minis ganz groß“. U svojoj propovijedi biskup je govorio ministrantima o Isusovom

U pravom ministrantskom
ručku uživali su i naši
ministranti(ce):
Danijela, Francisco,
Bruno, Daniel, Danijel,
Domagoj

služenju, o služenju Majke Terezije i pozvao ministrante na odgovorno služenje kod oltara i to ne samo za vrijeme velikih svečanosti nego i kad u crkvama ima malo vjernika, kad su crkve gotovo prazne. Oni u prvom redu ne služe župniku ili kapelanu, nego služe Isusu, rekao je biskup i dodao da je najveći među njima onaj koji služi. Njihova ministrantska služba je uvježbavanje za službu života. Kod toga nije odlučujuće je li služba velika ili mala, nego je odlučujuće da se služi iz dubine srca.

Kod prinosa darova ministranti su donijeli različite dijelove slagaljke (Puzzle) i spojili ih u jednu plohu na kojoj je pisalo „Minis ganz groß“, a visjela je iza oltara na zidu.

Nakon slavljenja euharistije ministranti su imali zajednički ručak, a nakon ručka slijedile su različite igre u kojima je bilo puno radosti, smijeha, druženja.

Već šestu godinu u Berlinu se održava Međunarodna svečanost folklor. Vokhard Jähnert i Ingrid-Eveline Krause, pokretači su ovih događanja. Zaljubljeni su u folklor, a još više ih oduševljava druženje među ljudima različitih narodnosti. Na ovogodišnjem susretu koji je održan u petak, 12. rujna u Fontane-Haus u Berlinu, nastupilo je 14 folklornih grupa iz Berlina i okolice. Posjetitelji su mogli uživati u plesovima različitih zemalja među kojima je bila zastupljena i

Hrvatska preko folklorne grupe Hrvatke katoličke misije u Berlinu koja je plesala ples iz Slavonije. Svaka grupa plesala je i ples druge zemlje. Velika pozornica na kojoj se odvijao program bila je stjecište različitih kultura objedinjenih u zajedništvo izvođača koji su kulturnom izvedbom prekoračili granice i međusobno postali prijatelji, jer ovi susreti po riječima organizatora u sebi ne nose politički naboj, nego su prožeti zajedništvom i prijateljstvom.

Zavičajni klub „Brodani“ iz Berlina organizirao je u subotu, 27. 9. veliku humanitarnu zabavu pod naslovom „Stradalim crkvama u Hrvatskoj“. Zabava je održana u velikoj dvorani Neue TU-Mensa, Hardenbergerstr. 34. Gosti večeri bili su dr. Juraj Njavro, ministar u vladi

RH, Mirko Tomac, župan Brodsko-Posavske županije i Milan Generalić, slikar. U zabavnom dijelu nastupili su Antun Tunja Oršolić i grupa „Dijaspora“. Uz bogatu tombolu bila je i licitacija slika slikara Milana Generalića, a sav prilog namijenjen je stradalim crkvama u Hrvatskoj. Dr. Juraj Njavro i Mirko Tomac govorili su u petak, 26. 9. okupljenim Hrvatima u velikoj dvorani Hrvatske katoličke misije o sadašnjem stanju u Republici Hrvatskoj i Brodsko-Posavskoj županiji. Među prisutnima bio je i hrvatski konzul gosp. Ilija Lukanović sa svojim suradnicima u hrvatskom konzulatu u Berlinu.

Nakon kratkih izlaganja dr. Jure Njavra i Mirka Tomca prisutni su postavljali razna pitanja, a bilo je i provokativnih. **Jozo Župić**

ZAGREB – FRANKFURT

Pomogli izgradnju kapele sv. Mihovila

Na blagdan sv. Jakova održana je u zagrebačkom učilištu Hrvatske vojske promocija novih časnika. Svečano misno slavlje u kapeli sv. Mihovila imao je tom prigodom mons. Juraj Jezerinac, vojni vikar HV. Slavlje su svojim pjevanjem uzveličali i članovi klape „Ferali“ iz Frankfurta s voditeljem dr. Josipom Luciće. Biskup Jezerinac je posebice zahvalio Hrvatskoj katoličkoj misiji Frankfurt i župniku fra Leu Delašu, jer je ta Misija svesrdno pomogla izgradnju kapele sv. Mihovila u Hrvatskom vojnom učilištu. Na slici: klapa „Ferali“ iz Frankfurta i dva Slavonca, dva Josipa Lucića, dr. Lucić iz Frankfurta i general HV Lucić. ■

BERGHEIM

Dan stranaca

Na centralnom trgu u Bergheimu je 31. kolovoza proslavljen po treći put dan stranaca.

Zanimljivo je napomenuti da u Bergheimu žive samo 174 Hrvata, ali se ta mala hrvatska zajednica osobito istakla radom u toku agresije na Hrvatsku. I u „mirnim“ vremenima vodi borbu za prestiž i štiti dostojanstvo hrvatskog stijega.

Bergheim je nekoć bio tvrđa jugoslavenstva. S propašću jugoslavenskog carstva propali su i moćni jugoslavenski klubovi. Svoju naciju su ovoga puta prezentirali: Bošnjaci, Talijani, Španjolci, Turci, Marokanci... Nije bilo Jugoslavena. Bit će da su ispali iz prve lige.

Svečanost je otvorio gradonačelnik grada Jürgen Peters. Hrvatska zastava se vijori a ispod nje veliki natpis u tri boje:

Kroatien-Hrvatska. Nakon pozdravne riječi gospodina gradonačelnika, rizničarka Ogranaka Matice hrvatske „Rheinlanda“ Marija Čorković, predala je bonbonijeru „Pozdrav iz Hrvatske“ i prospekt plavog Jadrana. „Gospodine gradonačelnice, jeste li Vi bili ikada u Hrvatskoj?“ „Ja“, odgovorio je. „Onda imate pozdrave iz Hrvatske i evo Vam prospekt najljepše zemlje, pa dođite opet“, rekla je naša Marija. Aplauz publike. Zahvaljujući uredu Hrvatske turističke zajednice iz Frankfurta stigli su poster i prekrasni prospekti, tako da su svi imali vizualnu sliku o Hrvatskoj.

Firma Knežević iz Essena dala je vrhunska vina kao i druge proizvode, tako da smo mogli prezentirati i proizvode iz Hrvatske. Bio je postavljen i štand knjiga s kompletnim izdanjima Matice hrvatske. Na hrvatskom štandu bilo je uvijek živo. Četiri hrvatska ugostitelja potpomogli su ovu svečanost: Nikola i Frano Grbeša, Frano Džurić i Drago Leko. Na roštilju vješto rade tri majstora, tri Iva: Ivo Barić i dva Iva Kljajića. Bilo je svakakvih kolača i domaćeg kruha. Vrijedne bergheimske domaćice pokazale su opet svoju upornost u radu za zajedništvo. I naši njemački prijatelji Karl Heinz Wierz i njegova supruga Rosi uvijek su s nama. Ovaj vrijedni i ugledni poduzetnik toči pivo s Hrvatima, a Rosi je odavno standardna u hrvatskoj ekipi. Ona se ne stidi govoriti hrvatski, tako da mnogi zinu od čuda kad je čuju.

Folklorna grupa Hrvatske katoličke misije iz Düsseldorfa „Život“ uveličala je našu feštu. Došli su i voditelji misija iz Düsseldorfa i Neussa: fra Nediljko Brečić i fra Miro Modrić kao i sestra Stjepanka Saraf. Posjetio nas je i predsjednik HDZ-a Bosne i Hercegovine Božo Rajić u pratnji predsjednika HSK-a za Njemačku Branka Marića i dopredsjednika dr. Atosa Jurage. Rizničarka Marija Čorković nabrojila je 5 020,- DM. To je plod rada male ali vrijedne grupe iz Bergheim-a. Ogranak je pokrenuo jednu humanitarnu akciju za Hrvate u Zenici. Ovoj akciji su se pridružili: Caritas i Hrvatska katolička misija Düsseldorf. Sav novac bit će upotrijebljen za ovu akciju.

Bergheim je primjer zajedništva. Dobro je činiti dobro.

A. Z. Kovačić

KLEIN-WINTERHEIM

Ustrajni pomagač potrebitima

Marinko Pantelić osnovao je 1991. Njemačko-hrvatsko humanitarno društvo u gradiću Klein-Winterheimu, a s ciljem prikupljanja i slanja efikasnije pomoći napadnutoj domovini Hrvatskoj. U najtežim danima rata uspijevaio je slati i dovoziti ugroženima u domovini vrijednu pomoć u hrani, odjeći, obući i drugim potrepštinama. Tako je uz pomoć gradonačelnice Ute Granold i župnika Michaela Baunackea u Hrvatsku skupljeno i poslano pomoći vrijedne 1,8 milijuna maraka. Pomognuti su se u okviru svojih mogućnosti zahvalili darovateljima i organizatorima. Akcija pomaganja Hrvatskoj i BiH polako završava jer je srećom u domovini završen rat, pa takva vrsta pomaganja više i nije potrebna.

Međunarodni tjedan

Prije 20 godina stranim sugrađanima grada Mainza bio je posvećen samo jedan spomen-dan, dok je ove godine u organizaciji Vijeća stranaca grada Mainza, taj dan prerastao u dvotjednu manifestaciju (8.-20.9.) s raznolikim i bogatim programom za starije i mlađe stanovnike ovoga grada. Organizirane su kazališne predstave za djecu, koncerti moderne i klasične glazbe, literarne večeri, izložbe knjiga, političke diskusije o integraciji, o dodatnoj nastavi na materinjem jeziku itd.

U nedjelju 14.9.1997. godine u 1000-ljetnoj katedrali služena je koncelebrirana misa za strane i njemačke katoličke vjernike s početkom u 11,30 sati. Na ljetnoj pozornici na Domplatzu u 14,00 sati gradonačelnik grada Mainza gospodin Jens Beutel svečano je otvorio kulturno-umjetnički program. Pjevački zbor Hrvatske kulturne zajednice Mainz uz pratnju svojih tamburaša, u izvornim narodnim nošnjama, nastupio je prvi tog lijepog sunčanog dana i oduševio mnogobrojnu publiku veselim i domoljubnim narodnim pjesmama iz raznih krajeva „Lijepe naše“. Zatim su slijedili mladi iz Hrvatske katoličke misije s pjesmama i plesovima iz Slavonije uz pratnju tamburaškog

Hrvatski folkloristi i tamburaši iz Mainza prikazali su samo djelić naše bogate folklorne baštine na Međunarodnom tjednu u tom gradu

sastava „Zvonari“, ukazujući na bogatstvo i ljepotu hrvatske folklorne tradicije. Nastupale su potom mnogobrojne grupe i solisti svih narodnosti koje žive u Mainzu, potvrđujući još jednom istinu da je glazba zajednički jezik svih naroda. Kulnarski specijaliteti i posebnosti iz mnogih zemalja bili su ponudeni od mnoštva stranih klubova koji djeluju u gradu Mainzu. Na našim štandovima HKZ i NK „Croa-

tia“ bila su ponudena raznovrsna domaća pića i specijaliteti, pa i pečeni odojak.

Na Domplatzu toga dana do kasno u noć, kroz mnoge međuljudske kontakte, razgovore i druženja, mnogi posjetioci bili su bliže glavnom cilju ove proslave – mirnom i harmomičnom suživotu svih ljudi grada Mainza, bez obzira na njihovu nacionalnu, rasnu ili religioznu pripadnost.

Katica Kiš

HANAU

Nova misijska tajnica

Maturantica Dijana Galić, rođena 24.11.1978. u Hanau, radi od 1. srpnja kao misijska tajnica. Pripada drugom naraštaju naših gastarbajetra. Roditelji Ana i Mijo su iz Brnjaka kod Kiseljaka u Bosni, gdje im je kuća teško oštećena za vrijeme ratnih djelovanja.

Inače, Misija Hanau se pripravlja obilježiti 25. obljetnicu postojanja i djelovanja. Kao uvod u tu svečanost bit će područni sastanak hrvatskih svećenika i pastoralnih suradnika, koji će se održati 19.11.1997. u Marburgu. M.K.

NAŠI POKOJNICI

Ivo Albert Šarčević (1988.-1997.)

Kad se 13.11.1988. rodio mali Ivo Albert Šarčević, roditelje Ivana i Janju, obasjalo je svjetlo nade i zahvaljivali su Bogu za radostan dar koji im je dao nakon što im je uzeo dva anđelka, dvoje male djece. Zato su ga gojili i čuvali kao nježnu bijelu ružu ispod snijegom pokrivenih Alpa, njega koji bi im u starosti trebao biti potpora i oslonac. Bog je ipak drugačije htio. U njegovoj mladosti kad se počeo pripremati za prvu pričest, Bog je u predvečerje 26.8.1997. ubrao ovaj nježni cvijet. Kao što najljepše cvijeće stavljamo na oltar i poklanjamo ga Bogu, tako nam on iz naše sredine ubire najljepše i najbolje. Bog se ovdje poslužio igrom da malog Ivu Alberta pozove k sebi a drugu djecu, sudionike u bezazlenoj igri, ostavio je. Sprovod maloga Ive Alberta bio je u rodnom mjestu roditelja, u župi Zovik kod Brčkog.

M.J.

RÜSSELSHEIM

Konačno nastava na hrvatskom jeziku

Učenici iz Rüsselsheima napokon mogu ponovno posjećivati hrvatsku nastavu. Dvije godine su izgubili čekajući na ponovni početak nastave. Do prije dvije godine se dopunska nastava na hrvatskom jeziku u Rüsselsheimu odvijala sasvim regularno, dok tadašnja učiteljica gospođa Jelena Majdandžić krajem školske godine 1995. nije odjedanput izvijestila svoje učenike da u Rüsselsheimu više neće predavati, jer joj je školska uprava dodijelila drugu grupu učenika u drugom gradu. Gospođa Majdandžić je najavila novu učiteljicu koja ju je trebala početkom nove godine zamijeniti ali se to nije ostvarilo. Učenici su s početkom škole stizali na nastavu, ali su se svaki put

vraćali kućama, pričajući roditeljima da su vrata učionice zaključana i da učiteljice nema. Roditelji su bili razočarani i ljuti, jer od učiteljice nisu više ništa čuli, a od nove učiteljice ni traga ni glasa. Obitelj Tolić, također roditelji učenika koji su posjećivali hrvatsku nastavu, dala se u potragu za razlozima te situacije. Nakon kratkog vremena se ispostavilo da gospođa Majdandžić ipak i dalje predaje u Rüsselsheimu, međutim ne dosadašnjim učenicima, nego jednoj manjoj grupi od 6-7 učenika. Gospodin Tolić je potražio gospođu Majdandžić i razgovarao s njom. Ona je izjavila da sada ima svoju grupu izbjegle djece iz Bosne i njima predaje na „bosanskom jeziku“ i da nije više

sprema predavati dosadašnjim učenicima (bez konkretne argumentacije).

Problem hrvatske nastave u Rüsselsheimu prosljeđen je Uredu za školstvo, Vijeću stranaca grada Rüsselsheima i javnim medijima a s ciljem da se upozna javnost s našim problemom i tako potakne njegovo rješavanje.

Na rješenje se međutim čekalo čak dvije godine. Učenici su izgubili dvije godine školskog gradiva. Ali kako narod kaže: „Tko čeka, taj i dočeka“. Rüsselsheim je napokon dobio novu nastavnicu. Od 23.6.97. je u Rüsselsheimu počela predavati Ozana Šponar. Ona je rođena 1964. godine u Frankfurtu, studirala je hrvatski jezik i povijest u Zagrebu, a studij je diplomirala u Frankfurtu. Kao nastavnica hrvatskog jezika, osim u Rüsselsheimu predaje i učenicima u Mörfeldenu i Riedstadtu. „Pretežno će se obrađivati hrvatski jezik i proučavati hrvatska povijest“, odgovara nova nastavnica na pitanja roditelja koji su se odazvali prvom sastanku i ujedno prvom susretu s njom. O. Šponar preporučuje roditeljima unutar obiteljskog kruga njegovati hrvatski jezik, jer su djeca većim dijelom dana u školi, na sportovima i ostalim raznovrsnim aktivnostima svakako prisiljena pričati njemačkim jezikom.

Razred učenika iz Rüsselsheima se sastoji od 41 učenika. O. Šponar izjavljuje da u Rüsselsheimu ima najveći broj učenika i to naravno znači da treba raditi, a s obzirom da su učenici morali dvije godine pauzirati, ne smije biti oklijevanja.

Dijana Tolić

Ozana Šponar, nova hrvatska nastavnica u Rüsselsheimu, na prvom susretu s učenicima i njihovim roditeljima

NOVI VINODOLSKI

Završena škola hrvatskoga jezika i kulture

Mala škola hrvatskoga jezika i kulture Hrvatske matice iseljenika, koju vodi profesorica Silvija Letica, održana je od 26. srpnja do 6. kolovoza 1997. u Novom Vinodolskom za 150 polaznika s kojima je radilo petnaest stručnih predavača pomoću suvremenih audiovizualnih metoda učenja hrvatskoga jezika. U dvotjedni rad ove škole svake se godine uključuju djeca od 9 do 14 godina iz hrvatskih etničkih zajednica iz čitavog svijeta, pa su tako polaznici ove godine dolazili iz Austrije, Njemačke, Švicarske, Mađarske, Švedske, Italije, SAD, Ka-

nade, SR Jugoslavije te Bosne i Hercegovine.

Svrha je te škole na morskoj obali da dvojezična djeca i mladi hrvatskoga podrijetla koji žive na raznim stranama svijeta, kroz igru i zabavu u zajedništvu s djecom iz Hrvatske, nauče ili pak unaprijede ranije stečeno znanje hrvatskoga jezika te što bolje upoznaju kulturnu i prirodnu baštinu mediteranske Hrvatske. Program se sastojao od jezične, novinarske, lutkarske, dramske i likovne radionice. Popratni programi obilovali su raznim zabavnim i poučnim sadržajima.

Djeca hrvatskih iseljenika često ne govore jezik svojih očeva pa se može s pravom smatrati kako je Mala ljetna škola hrvatskoga jezika i kulture u Novom Vinodolskom vrlo važna za poticanje učenja hrvatskoga jezika u hrvatskim etničkim zajednicama u svijetu.

Inače Hrvatska matica iseljenika, prema najavama, uz Malu ljetnu školu hrvatskoga jezika i kulture priređuje u zimskom periodu Zimsku sveučilišnu školu hrvatskoga jezika i kulture koja će se u siječnju iduće godine održati u Zagrebu.

Vesna Kukavica

Pomozimo malom Vinku

Akcija pomoći za dječaka Vinka Lukez

Prognozička obitelj Lukez iz Žepča, osim što je izgnana iz svog rodnog sela i kraja, nosi još jedan križ: imaju 10-godišnjeg skroz invalidnog dječaka Vinka. Ovisan je sasvim o invalidskim kolicima i nije sposoban kontaktirati s okolinom, tako da je totalno upućen na roditeljsku njegu. Liječnici u Marburgu dali su nekakve šanse da bi eventualna operacija djetetu bila od pomoći. Ali operacija je bajoslovno skupa. Za roditelje je to neizvedivo. Oni niti sanjati ne mogu o 12 000 DM, a tko zna je li to konačna suma. Socijalna služba grada ni čuti nije htjela da se uključi i pomogne. Sugerirali su da se ide na samopomoć. Vjerojatno su mislili da će se tako

riješiti stranke u nevolji. Međutim dogodilo se čudo od pomoći.

Ljudi pošli u sabirnu akciju, pa koliko tko može i hoće.

I nije ga bilo u gradu tko nije priskočio i pomogao roditeljima, koji su se ove operacije uhvatili kao slamke spasa. Marka po marka i sabralo se preko tri tisuće. Progovorilo je kršćansko milosrdno srce. Velika je to utjeha roditeljima. Akcija hvala vrijedna i preporučljiva uvijek i za sve sredine. Nakon svega ni socijalna služba nije se mogla oglasiti. Priskočila je i ona svojim dijelom. Dječak je operiran, nadamo se uspješno i molimo Baga za pomoć. Ali ni naša daljnja pomoć ne bi smjela stati.

M. K.

Nepokretni Vinko Lukez u invalidskim kolicima s roditeljima, bratom i župnikom fra Marijanom Kovačem. Da bi prohodao, potrebna mu je i naša pomoć

Ljubav na djelu – za Ljilju

Obitelj Drage Sliškovića i Mare rod. Ivandić iz Goliješnice, općina Žepče, s četvero djece, u teškom je materijalnom stanju. Uz to snašla ih je i druga nevolja – bolest u obitelji. Otac obitelji teški je bolesnik i stalno je na liječenju u Zagrebu. Ljilja je njihovo najstarije dijete (rođena 14. 6. 1977.) i stradala je u prom-

etnoj nesreći. Nakon prvih liječničkih zahvata u Sarajevu prebačena je u Zagreb te je ostala u invalidskim kolicima. Nesebičnom ljubavlju i zalaganjem gospođe Jelene Spajić i njene obitelji Ljilja je dovedena u Njemačku (Langweid-Forst) gdje joj se pokušalo dalje pomoći. Obitelj Spajić uložila je puno truda, ljubavi ali i novaca te više ne mogu izdržati sami, jer daljnja liječenja, koja su potrebna daju veliku nadu da će Ljilja ustati iz kolica, vrlo su skupa. Samo boravak od 32 dana na Fachklinik-Ischenhausen,

gdje se Ljilja nalazi od 27.5. stoji oko 20 000,- DM. A tek iza toga trebala bi uslijediti operacija za koju opet treba puno novaca. Zato je potrebna pomoć svih ljudi dobre volje. Svaki donator za sumu veću od 50,- DM može dobiti potvrdu koja se može upotrijebiti za porezno poravnanje kod Finanzamt-a. Svi koji mogu i žele pomoći neka svoju pomoć dostave na konto:

Kath. Kirchenstiftung – Jesus der gute Hirte – Koutecky, Raiffeisenbank – Gersthofen eG BLZ 720 690 81, Konto: 502 600 714, Verwendungszweck: Spende – Bosnienhilfe – Lili

Ljilji Slišković potrebna je i naša pomoć da ponovno stane na svoje noge

NOVA IZDANJA

- **Stipo Šošić, Banjolučkom Timoteju,** Teovizija, Kaptol 13, Zagreb 1977. Predgovore ovoj neobičnoj knjizi, pisanoj rukom udaranom, napisali su kardinali Franjo Kuharić i Vinko Puljić. Autor u uvodu napominje kako je u banjolučkom biskupu Komarici „prepoznao“ Pavlova učenika Timoteja, pa je stoga za moto i uzeo veliki odlomak iz poslanice Timoteju. Prvi dio knjige nosi naslov „Krvava kronika“, a govori o povijesti Bosanske krajine, njezinoj političkoj i crkvenoj pripadnosti. Posebno su važna poglavlja koja govore o povijesti biskupije u II. svjetskom ratu, kao i u vrijeme nedavne ratne agresije. Tu se nalaze i popisi ubijenih svećenika, redovnika i redovnica, kao

i zasad poznati broj ubijenih Hrvata katolika. Drugi dio knjige posvećen je biskupu Komarici i njegovu načinu vođenja biskupije za vrijeme nedavnoga ratnog ludila, pa sve do danas.

- **Marijan Dominik Kovač – Svevlad Slamnig, Sveta Veronika Giuliani klariša,** Samostan svete Klare u Mikulićima, Zagreb 1977.

Radi se o životopisu i mističnom življenju klarise Veronike Giuliani (1660.–1727.). Napisala je mnoštvo teoloških spisa mističnoga sadržaja. Svetom je proglašena 1839. godine. U knjizi je preneseno i nekoliko Veronikinih pisama. Knjiga ima 98 stranica, a može se naručiti kod izdavača.

Hrvati, Srbi i Muslimani u Drugom svjetskom

Dugo je trebalo da se počne pisati i govoriti istina o onome što se događalo u vrijeme Drugog svjetskog rata na prostoru zemlje koja je nastala nakon prvog svjetskog rata – Jugoslavije. Da je to vrijeme otkrivanja i pisanja povijesne istine, dokaz je i ova knjiga.

Knjiga je sastavljena iz dva dijela, aneksa te karata i tabela. U prvom dijelu (str. 11–60) s naslovom „Prva Jugoslavija 1918–1941“, autor prikazuje povijest zemlje stavljajući naglasak na glavne događaje. Prvo poglavlje prvog dijela ove knjige, autor je posvetio kronologiji razdoblja od 1918. do 1945. Tim je htio ispraviti predrasude koje su dosad vrijedile u Francuskoj, budući da se na Hrvate gledalo samo kroz prizmu marseillskog atentata te kroz ustaške zločine. Ono što se događalo Hrvatima i što su oni doživljavali malo je, odnosno, gotovo uopće nije poznato. Zato je važna kronologija jer doziva u sjećanje da ti događaji nisu neka neočekivana eksplozija nego posljedica politike nasilja i ugnjetavanja hrvatskog naroda. Stoga drugo poglavlje, prikazuje nastanak i život prve Jugoslavije u povijesnom kontekstu. Treće poglavlje opisuje događaje na unutarnjoj političkoj sceni koji su urodili političkim sukobima među narodima prve Jugoslavije. Četvrto poglavlje opisuje odnos Jugoslavije prema ratu u Europi, odnos s Hitlerovom Njemačkom, te potpisivanje pakta s Hitlerom 25. ožujka 1941. Peto poglavlje posvećeno je srpskom puču od 27. ožujka 1941. Autor ističe da puč nije u prvom redu usmjeren protiv pakta s Hitlerom, nego je puč usmjeren u prvom redu protiv sporazuma Cvetković-Maček od 26. kolovoza 1939., odnosno unutarnjeg ustrojstva Jugoslavije.

Šesto poglavlje, ima dvanaest zaglavaka (podpoglavlja) te prikazuje sudionike i žrtve u ratu 1941–1945. Prvi zaglavak posvećen je ulozi njemačkog i talijanskog okupatora. Drugi zaglavak prikazuje ultranacionaliste i njihovu ulogu u ratu i suradnju s okupatorima, treći zaglavak posvećen je ulozi četnika u vrijeme prve Jugoslavije i njihovoj suradnji s okupatorima što demantira priču o četničkom otporu hitlerovskoj Njemačkoj, kako se to može čitati u svim enciklopedijama i knjigama povijesti koje su dosad objavljene u Francuskoj o Drugom svjetskom ratu. Autor u istom stilu raskrinkava ulogu Draže Mihajlovića te pokazuje da je njegov „otpor“ bio otvorena suradnja s okupatorom. Zato autor posvećuje u petom zaglavku pažnju sporazumu D. Mihajlovića s Nijemcima koji je sklop-

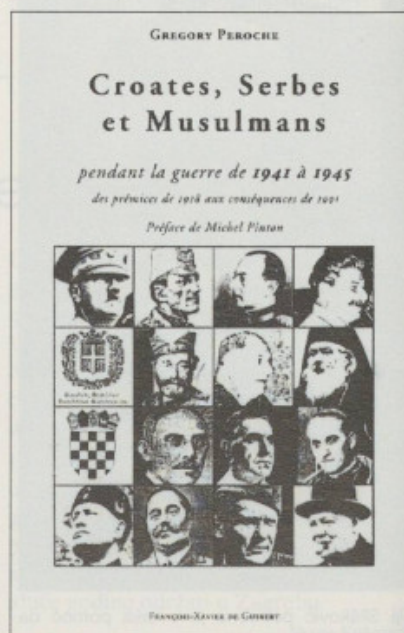
Gregory Peroche: Croates, Serbes et Musulmans pendant la guerre des prémices de 1918 aux conséquences de 1991, Paris, François-Xavier

ljen 11. listopada 1941. i koji je ostao na snazi sve do konca rata. Šesti zaglavak prikazuje ulogu generala Nedića, šefa države Srbije stvorene pod pokroviteljstvom Hitlerove Njemačke, te njegovu ulogu u uništenju Židova u Srbiji. Nisu Srbi samo promatrali uništenje Židova nego su u tome aktivno sudjelovali. U sedmom zaglavku autor prikazuje nastanak ustaša i NDH. U osmom zaglavku opisuje otpor u Hrvatskoj protiv Pavelićevog režima. Deveti zaglavak posvećen je odnosu Pavelića prema srpskoj manjini, a deseti zaglavak posvećen je Paveliću i genocidu nad Židovima u Hrvatskoj. U jedanaestom zaglavku autor opisuje ulogu komunista u ratu. U dvanaestom zaglavku iznosi druge razloge koji su odnijeli ljudske žrtve te navodi izravnavanje računa između drugih nacionalnih manjina (mađarske, bugarske, albanske itd.) sa Srbima. K tomu još navodi kao uzroke velikog broja umrlih u ratu glad, bolesti, bombardiranja (njemačka i saveznička), sistematsko ubijanje zarobljenih, osvetu nad civilima, itd.

Sedmo poglavlje, autor posvećuje Muslimanima i njihovoj ulozi u događajima između 1941. i 1945. godine. U osmom poglavlju, autor prikazuje razloge zašto je Bosna i Hercegovina postala glavno područje ratnih operacija. U devetom poglavlju prikazuje kako su se dogodili prvi zločini nakon raspada prve Jugoslavije, te stvaranja NDH i Nedićeve Srbije. Prema autoru, zločini koji su se dogodili između travnja i kolovoza 1941., te njihovo medijsko prezentiranje, bitno su utjecali na razvoj ratnih događanja koji će slijediti. Stoga ih autor donosi u srpskoj i hrvatskoj verziji, te pokušava pokazati što se stvarno dogodilo. U desetom poglavlju autor prikazuje vode u ratu i njihove uloge. U jedanaestom poglavlju prikazuje zločine i kazne koje su slijedile. U dvanaestom poglavlju raskrinkava perfidnost optužbe kojom su srpski političari i povjesničari cijeli hrvatski narod proglašavali zločincem. Ističe da, ako bi se slijedila ta logika, onda se to može pripisati i francuskom i srpskom narodu.

U drugom dijelu knjige, naslovljenom „Mrtvi i živi u Jugoslaviji 1941–1945“, autor pokušava prikazati teški problem broja žrtava na području prve Jugoslavije. Polazi s pitanjem zašto je broj žrtava,

jedan milijun, tako velik, te iznosi uzroke i motivacije koje su dovele da je broj žrtava rata na području Jugoslavije bio tako visok. Autor iznosi kako se brojem žrtava manipuliralo te koristilo u propagandne ciljeve. Ukazuje isto tako kako su se brojke koristile u određenom političkom i povijesnom kontekstu. Zanimljiv je prikaz žrtava u samoj Srbiji (gdje su Srbi bili žrtve i zločinci). Prikaz tragedije Hrvata u Bleiburgu i na križnom putu osvjetljava svu kompleksnost govora o broju žrtava, te demistificira ideologiju proglašavanja hrvatskog naroda zločincem. Polazeći od znanstvenih analiza Bogoljuba Kočovića (Srbina) i Vladimira Žerjavića (Hrvata) pisac prikazuje problem ratnih gubitaka na području bivše Jugoslavije. Zatim analizira činjenice, argumente i neistine koje se iznose vezane uz razdoblje 1941–1945. Isto tako analizira određeni broj tema vezanih uz ovo razdoblje kao i pitanja koja su aktualna danas. To je narav NDH i Pavelićevog režima, fašizma i antifašizma, pitanje genocida. U dobroj mjeri autor je uspio ukratko dati analizu s povijesnog stajališta, kako se ona danas, na temelju znanstvenog istraživanja mogu prezentirati. Autor jasno pokazuje da pokušaj prikazivanja hrvatskog naroda kao genocidnog, fašističkog i kolaboracionističkog ne stoji, ali isto tako da slika koju su srpski povjesničari i političari

htjeli napraviti o srpskom narodu nije tako lijepa, nego, čak zastrašujuća. U trinaestom poglavlju drugog dijela knjige autor analizira stav Fracoisa Mitterranda prema Hrvatima i Srbima. Analizirajući Mitterrandovu poziciju, on ruši sliku koju je napravio Mitterrand o

Hrvatima i Srbima. Sigurno da takve analize, ukoliko ih pročitaju Francuzi, mogu pomoći da se polako promijeni slika o Hrvatima u glavama mnogih Francuza pa i drugih Europljana.

Treći dio knjige, aneksi, isto tako je zanimljiv i važan. Autor tu obrađuje određeni broj pitanja koje nije mogao u tekstu šire obraditi. Ta pitanja su danas jako aktualna. Tako prikazuje razvoj srpskog imperijalizma u razdoblju od 1815. do 1941. Isto tako prikazuje vrste zločina počinjenih za vrijeme Drugog svjetskog rata. Oslikava Muslimane u razdoblju od 1878. do 1941., te njihov odnos sa Srbima i Hrvatima. Isto tako prikazuje ponašanje Katoličke crkve u Hrvatskoj, te Srpske pravoslavne crkve za vrijeme Drugog svjetskog rata. Prikazuje kardinala Štepinca, ali isto tako kosovsku bitku te mit koji se o njoj razvio. Čitanje ovih aneksa umnogomu može pripomoći da se bolje sagleda što se događalo s Hrvatima, Srbima i Muslimanima, te što se događalo između njih u vrijeme Drugog svjetskog rata.

Ova knjiga je zanimljiva. Ukratko rezimira ono što se događalo na području prve Jugoslavije u vrijeme Drugog svjetskog rata, ali isto tako ukazuje da to događanje nije palo s neba nego je u dobroj mjeri posljedica jedne politike, one velikosrpske, koja je nastavila i nakon rata falsificirati ono što se događalo u vrijeme rata. Ta politika u dobroj mjeri uspjela je prikazati Srbe kao gotovo jedine žrtve rata i jedine koji su se borili protiv fašizma. Barem takvu su sliku uspjeli nametnuti u Francuskoj. A ova knjiga mogla bi pripomoći, poput nekih drugih, da se ta slika promijeni, te otkrije istina o onome što se događalo u stvarnosti. I ova knjiga ima svoje nedostatke. Jedan od nedostataka jest to što autor uvijek ne navodi odmah izvor za podatke koje iznosi a što bi francuskim povjesničarima pripomoglo da lakše mognu doći do činjenica i povijesnih izvora toliko dragocjenih za pisanje povijesti. Drugi nedostatak je što autor daje previše veliku ulogu srpskoj čaršiji. Čaršija nije ideolog nego instrument kojim se ideolog služi da bi ostvario svoj cilj. U svakom slučaju ovu knjigu treba preporučiti onima koji se služe francuskim jezikom te žele saznati gdje je srpski agresor tražio inspiraciju za ovaj zadnji rat.

Vlatko Marić

NAGRAĐA INE PROF. DR. BRANKU FRANOLIĆU

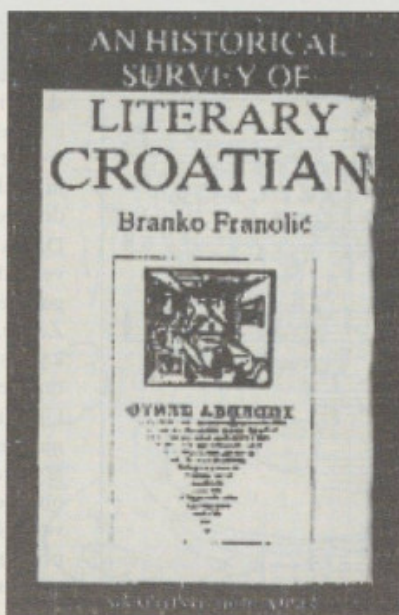
Kozmopolitski promicatelj hrvatskoga jezika i kulture

Godišnja nagrada INE i Hrvatskog kulturnog kluba za promicanje hrvatske kulture u svijetu za 1996. godinu pripala je hrvatskom i engleskom javnom djelatniku prof. dr. Branku Franoliću. U atriju Muzeja za umjetnost i obrt u Zagrebu (26.5.1997.) nagradu je laureatu uručio generalni direktor INE gospodin Davor Štern. Ta prestižna nagrada za promicanje hrvatske kulture u svijetu sastoji se od Povelje, novčanog dijela te skulpture akademskog kipara Petra Barišića. Impresivan je životopis skromnog i samozatajnog prof. dr. Branka Franolića, rođenog 2. srpnja 1925. u Rijeci. Taj je hrvatski znanstvenik i profesor te javni djelatnik u Francuskoj i Engleskoj objelodanio desetak vrijednih jezikoslovnih knjiga i velik broj stručnih i znanstvenih radova u relevantnoj svjetskoj periodici o čemu svjedoči impozantna Franolićeva bibliografska lista. Franolić je dopisni član HAZU sa stalnim boravkom u Londonu. Važnu ulogu u afirmaciji hrvatskoga, ne samo jezičnog, pitanja odigrao je na primjer Franolićev pregled glavnih političkih i sociolingvističkih zbivanja u hrvatskom jeziku i oko njega, posebno u XIX. i XX. stoljeću u djelu „A Historical Survey of Literary Croatian“, tiskanom 1984. Prof. dr. Branko Franolić bio je među prvim koji je svojim istraživačkim i znanstvenim radom u velikim knjižnicama, arhivima i zbirkama diljem Europe, a zatim i Novog svijeta, te u svojim znanstvenim nastupima i publikacijama probijao barijere neznanja i neistina o

hrvatskom jeziku i Hrvatima. Na sveučilištima, u znanstvenim publikacijama i u intelektualnim krugovima franko-, anglo-, germano-, i italofonog svijeta promicao je strpljivo i uporno istinu i činjenice o hrvatskom kulturnom, etničkom i jezičnom identitetu, kao i o kulturnim vezama između Hrvatske, Francuske, Engleske, Njemačke, Italije i drugih zemalja.

Bibliografska djela Branka Franolića spadaju u poticajne hrvatske informacijske projekte. Knjiga „Books on Croatia and Croatians“, Recorded in the British Library: General Catalogue, Vol. 1. Zagreb, London, New York, Toronto, Sidney, u nakladi Hrvatskog informativnog centra 1996. na 246 stranica, predstavlja klasificiranu hrvatsku retrospektivnu bibliografiju knjiga hrvatskih pisaca čija se djela odnose na Hrvate i na Hrvatsku, a koja su tiskana u rasponu od XVI. stoljeća do naših dana i koja, u sadržajnom smislu, obuhvaćaju i XV. stoljeće – a nalaze se u nacionalnoj Britanskoj knjižnici na ukupno 12 jezika. Tako je nacionalna bibliografija obogaćena još jednim vrijednim djelom koje će upotpuniti najopsežniju hrvatsku bibliografiju („Gradu za hrvatsku retrospektivnu bibliografiju knjiga 1835–1940“) koja se izrađuje u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Prvi dio Franolićeve bibliografije sadrži podatke o približno dvije tisuće tiskanih knjiga, počevši od općih referentnih priručnika o Hrvatskoj i Hrvatima u inozemstvu. Drugi dio obuhvaća povijest – povijesne izvore i dokumente, opće preglede, monografije, socijalnu i političku povijest, etnogenezu, demografiju, diplomatske i međunarodne odnose, crkvenu povijest, ustavnu i pravnu povijest, vojnu povijest i srednjovjekovne gradske statute. Posebno se poglavlje odnosi na ekonomsku i socijalnu povijest XIX. stoljeća, a posljednji dio na veće i važnije hrvatske gradove. Unutar svake knjižne skupine knjige su navedene kronološki. Knjige u kojima se obrađuje više predmeta uvrštene su u odgovarajuću skupinu po dominantnom predmetu a uz svaku bibliografsku jedinicu navedena je signatura Britanske knjižnice. Knjiga se raspodjeljuje u sve veće znanstvene knjižnice diljem svijeta. Za ovu i iduću godinu dr. Franolić je pripremio za tisak još dva bibliografska sveska o izdanjima Britanske knjižnice: 1997. 2. svezak – kulturna povijest, a 1998. 3. svezak – Hrvatska literatura od Marulića do Mihalića.

Vesna Kukavica

FRANKFURT

Trumbetaševa izložba

U Generalnom konzulatu RH otvorena je izložba našeg poznatog umjetnika i pjesnika Dragutina Trumbetaša, koji 28 godina izlaže u ovoj zemlji. Na otvorenju izložbe bili su dr. Stanislav Janović, saborski zastupnik, Zdenko Karakaš, generalni konzul RH u Frankfurtu, prof. Silvije Kus, konzul za kulturu i školstvo, Ivan Cenkovič, Pavao Kuljiš, hrvatski umjetnici u Frankfurtu, te prof. Josip Bratulić, predsjednik Matice hrvatske, koji je predstavio Dragutina Trumbetaša nazočnima.

Trumbetaševa djela govore o iseljeničkom životu, prepoznatljivom našim ljudima. Svaki njegov detalj ide do savršenosti, te on svojim djelima kao da želi popraviti ovaj svijet. Crteži su mu oštri i oplemenjeni sjajem i osobnim rukopisom. Trumbetaš je grafičar čvrste ruke, koji znalački koristi grafičke boje. Ima tradiciju prikazivanja stradanja Hrvatske u ovom ratu i sjajnu ruku crtača punu osjećaja i topline – kazao je prof. Bratulić, predstavljajući Dragutina Trumbetaša.

Z. R. Paškov

Na otvorenju izložbe Drage Trumbetaša (treći s lijeva) u generalnom konzulatu RH u Frankfurtu bili su i generalni konzul Zdenko Karakaš, saborski zastupnik Stanislav Janović i predsjednik Matice hrvatske prof. Josip Bratulić.

Foto: Z. R. Paškov

PRUŽAMO TI RUKE, KRISTE

Tekst: sestra Edita Roso za dječji zbor i orgulje Glazba: Ivan Žan

Žepče – Srednja Bosna

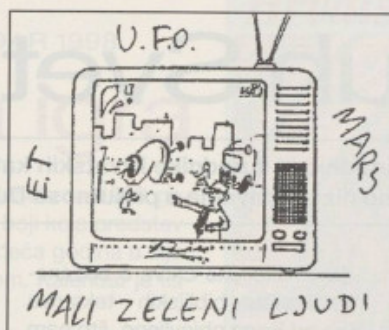
Predstavljanje prve dokumentarne fotomonografije Srednje Bosne, u kojoj živi preko 25 tisuća Hrvata, pod naslovom „Žepče – Srednja Bosna“, autora Pere Topića održalo se 4. rujna 1997. u Zagrebu, u organizaciji Hrvatskog kulturnog društva „Napredak“ i Hrvatske matice iseljenika. O knjizi je govorio predsjednik Hrvatskog kulturnog društva „Napredak“ iz Rijeke Miroslav Banić, ravnatelj Hrvatske matice iseljenika Ante Beljo, predsjednik parlamenta Bosne i Hercegovine Ivo Lozančić, načelnik općine Žepče Mato Zovko i sam autor monografije.

U fotomonografiji „Žepče – Srednja Bosna“, na 176 stranica velikog formata, autor Pero Topić donosi preko dvije stotine fotografija višebojnog tiska, velik broj dokumenata, zemljopisnih karata i ostale povijesne građe koje prati sažeti tekst na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku o životu Hrvata u prošlosti i sadašnjosti u Srednjoj Bosni i njenom urbanom središtu Žepču, s posebnim naglaskom na sudbinu hrvatskoga naroda u ratnim i poratnim zbivanjima devedesetih godina u BiH.

Danas se općina Žepče nalazi u kantonu broj 4 s većinskim bošnjačkim stanovništvom. U ožujku 1996. godine održan je referendum za jedinstvenu općinu Žepče, čime je ispravljena nepravda iz 1953. godine kada su Hrvati toga područja u ondašnjoj državi bili razdijeljeni u 4 tadašnje općine.

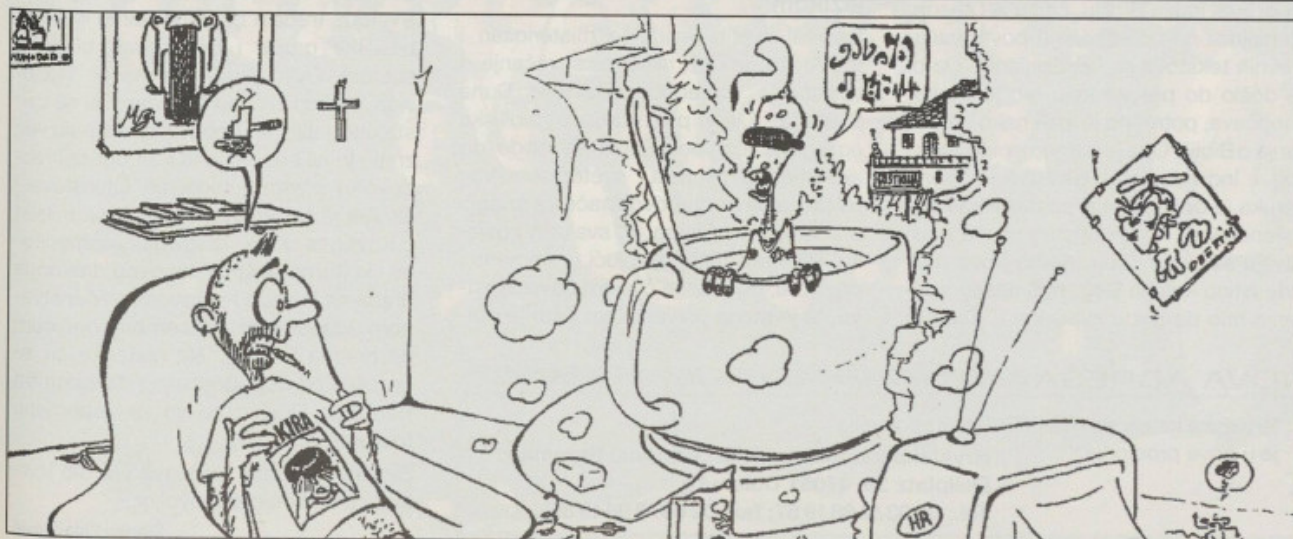
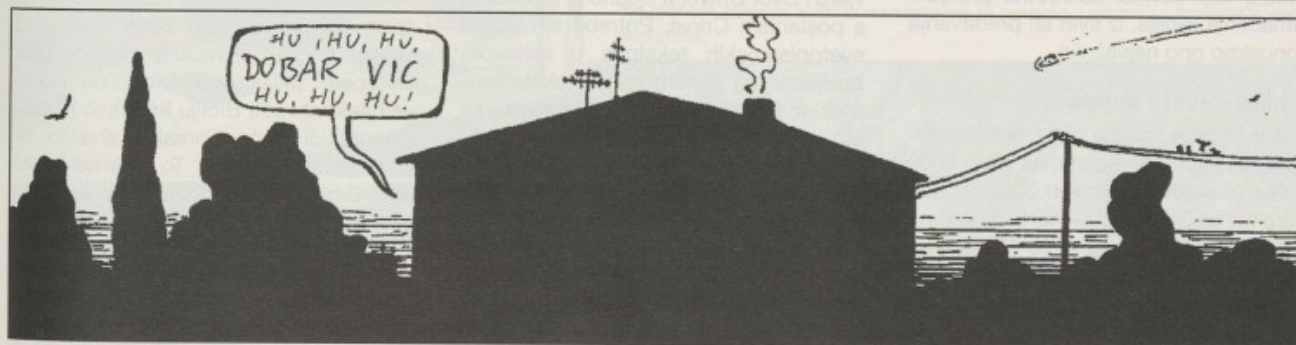
Ukratko, fotomonografija Pere Topića „Žepče – Srednja Bosna“ donosi povijest žepackog područja, opisuje prirodna bogatstva i geopolitički položaj, kulturu i običaje Hrvata toga kraja, a posebno izdvaja djelovanje Katoličke crkve među tamošnjim Hrvatima te prijelomne događaje s početka devedesetih godina naovamo; od prvih višestranačkih izbora u BiH preko ratnih sukoba do poratnih zbivanja.

Vesna Kukavica

Zeleni ViC

© 1995
ART & TEXT:
OBERT

Duh Sveti u Bibliji

Redoviti godišnji seminar za pastoralne suradnice i suradnike hrvatskih katoličkih misija trajao je od 22. do 25. rujna. Dr. fra Anto Popović iz Sarajeva izložio niz predavanja o prisutnosti Duha Svetoga u biblijskim tekstovima.

„Biblijski tekst kao stvarnost u kojoj djeluje Duh Sveti“ – bila je tema seminara za permanentnu izobrazbu pastoralnih suradnica i suradnika hrvatskih katoličkih misija, koji je održan u „Kardinal Schulte Haus“ u Bergisch Gladbachu od 22. do 25. rujna 1997. Uz fra Bernarda Dukića, koji je organizirao ovaj seminar, bio je nazočan i novoimenovani delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Klarić. Predavač je bio dr. fra Anto Popović, profesor Franjevačke teologije iz Sarajeva. On je održao nekoliko odličnih i stručnih predavanja, te je prava šteta što je na ovom susretu bilo samo 35 pastoralnih suradnika i suradnica (a ima ih čak 110!), a zna se da ih je moglo doći mnogo više. Predavač je izložio predavanja sa sljedećim naslovima: „Aktualnost Biblije“, „Biblija kao riječ Božja“, „o Istina u Bibliji“, „Tumačenje Biblije u Crkvi“. Iznio je i prikaz najnovijeg dokumenta rimske Biblijske komisije „Tumačenje Biblije u Crkvi“. (KS, Zagreb., 1995.), koji donosi konkretne primjere tumačenja Biblije. Iz svih tih predavanja donosimo ono najvažnije.

Biblija – sveta knjiga

Biblija je prva tiskana i najtiskanija knjiga u svijetu, prevedena na oko 2000 jezika (u svijetu se govori 3000 jezika). Karakteristični su stavovi ljudi prema Bibliji. Neki su o Bibliji samo čuli, neki je imaju i drže na istaknutom mjestu u svom domu, vjerujući da će na njih djelovati blagoslovno jer je sveta knjiga; drugi ljudi imaju Bibliju, čitaju je i cijene, no nailaze na poteškoće u povezivanju drevnih tekstova sa sadašnjicom. Da bi se došlo do poruke koju biblijski tekst priopćava, potrebno je ipak neko predznanje o Bibliji. Ona je blago, riznica ljudskog i individualnog iskustva, a njena poruka je općeljudska, spasenjska i egzistencijalna. Knjige Svetog pisma poučavaju sa sigurnošću, vjerno i bez zablude Istinu koju je Bog, radi našeg spasenja htio da bude zapisana u Svetom

pismu. Stav Katoličke crkve o božanskom nadahnuću biblijskih tekstova glasi: „Sve od Boga objavljeno, što nam se u Svetom pismu slovom čuva i daje, pismeno je utvrđeno dahom Duha Svetoga. Jer, knjige Starog i Novog zavjeta u cjelini, sa svim njihovim dijelovima, sveta Majka Crkva na temelju apostolske vjere drži svetima i kanonskima zato što – po nadahnuću Duha Svetoga napisane (usp. Iv 20,31; 2 Tim 3,16; 2 Pt 1,19-21; 3,15-16) – imaju Boga za autora i kao takve su samoj Crkvi predane. A pri sastavljanju svetih knjiga Bog je izabrao ljude koje je, u djelatnosti njihovih sposobnosti i moći upotrijebio, da – njihovim djelovanjem u njima i po njima – kao prvi auktori pismeno predaju sve ono i samo ono što on hoće“ (Dogmatska konstitucija o božanskoj objavi II. vatikanskog sabora, Dei verbum 11).

Biblija poziva čovjeka da u njoj otkrije poruku vjere. Tumačenje Svetog pisma je od ključne važnosti za kršćansku vjeru i život Crkve, a tijesno je povezano s poslanjem Crkve. Potreba shvaćanja svetopisamskih tekstova u njihovom povijesnom i kulturnom kontekstu proizlazi iz tajne utjelovljenja. „Upravo kao što je istinska Riječ Božja postala tijelom u svemu slična ljudima osim u grijehu, tako isto riječi Božje, izrečene ljudskim jezikom, postale su slične ljudskom jeziku u svakom pogledu osim greške“ (TB br. 559).

Riječ Božja izrečena ljudskim jezikom

Sadržaj svetih knjiga je misteriozan i težak, te je za njihovo shvaćanje i tumačenje potrebno djelovanje Duha Svetoga. Cilj i prva zadaća biblijske egzegeze jest pokušaj a se dođe do autentičnog smisla svetopisamskog teksta, a da se njegovo značenje priopći primatelju sv. Pisma, tj. svakom čovjeku. Biblijska riječ, djelujući u vremenu i prostoru, obraća se cijelom čovječanstvu, te je stoga univerzalna. Zato je pot-

rebno prevođenje biblijske misli na suvremeni jezik, da bi bila izrečena na način shvatljiv njenim slušateljima. Narodi koji su manje izloženi utjecaju zastranjanja zapadne civilizacije, nerijetko su u stanju lakše razumjeti biblijsku poruku, od onih koji su već postali neosjetljivi na djelovanje Božje riječi zbog sekularizacije i pretjerane demitologizacije i onoga što nije mit. Treba koristiti sva sredstva kako bi univerzalna važnost biblijske poruke mogla biti prihvaćena i kako bi se posvuda mogla očitovati njena spasenjska učinkovitost. Istraživanje Biblije nikad ne može biti dovršeno. Svako razdoblje mora iznova pronaći vlastito shvaćanje svetih knjiga.

Mjesto Biblije u župnoj zajednici

Predavač je nazočnima preporučio dokument Biblijske komisije „Tumačenje Biblije u Crkvi“, dao dragocjenu pomoć za pojašnjavanje pitanja i ispravnog puta u shvaćanju Svetog pisma. Ovaj dokument naglašava da su nove spoznaje postale dio opće baštine i polazišta za shvaćanje cjelokupne stvarnosti, uključujući i Bibliju pa ako bi se htjelo shvatiti Bibliju kao riječ Božju, ignorirajući opće pomake, značilo bi krivo shvaćati Bibliju. To ipak ne znači da je Biblija pridržana samo privilegiranom sloju izobraženih. Dokument nudi smjernice i osposobljava za plodno čitanje Biblije, te ga se može koristiti u radu s Biblijom unutar župnih zajednica.

U idućoj 1998. godini, posvećenoj Duhu Svetom, trebalo bi po misijama osnivati biblijske grupe i organizirati biblijske susrete. Ovim predavanjima dr. Popovića, sudionici ovog seminara su se zaista obogatili, ali i obnovili ono što su već znali. Imali su vremena i za ugodni razgovor i pjesmu, moljenje časoslova i slavljenje euharistije. Posjetili su i HKM u Kölnu, te obišli i razgledali znamenitosti i kulturne spomenike ovog drevnoga grada na Rajni, s njegovom veličanstvenom katedralom, „bisernom ogrlicom na prsima Europe“ Na rastanku su se oprostili od dugogodišnjeg delegata fra Bernarda Dukića, te se za uspomenu fotografirali.

Seminar je uspio, predavač je bio izvrstan, a sudionici zadovoljni.

Stanka Vidačković

NOVA ADRESA

Hrvatska katolička misija Duisburg preselila je u nove prostorije:

Hrvatska katolička misija „Kardinal Stepinac“
Dellplatz 29, 47051 Duisburg
Tel.: 02 03 / 2 98 19 87; fax: 02 03 / 2 98 19 86

HRVATSKI KATOLIČKI KALENDAR 1998.

Nagradna igra

Iz tiska je izašao zidni hrvatski katolički kalendar za 1998. godinu. Na kalendaru se nalazi velika slika u boji koja predstavlja silazak Duha Svetoga, budući da je sljedeća godina u cijeloj Katoličkoj crkvi posvećena Duhu Svetom. Kalendar je tiskan na tvrdom i sjajnom papiru.

Izdavači su u povodu izdanja ovog kalendara priredili i malu nagradnu igru. Treba odgovoriti na sljedeće pitanje: Tko je autor slike na kalendaru? Deset najbržih točnih odgovora bit će nagrađeni. Odgovore na nagradno pitanje slati na: „Živa zajednica“, An den Drei Steinen 42, 60435 Frankfurt. Narudžbe za kalendar slati na: Hrvatska katolička misija, Niedenau 27, 60325 Frankfurt.

Predavač na pastoralnom skupu za pastoralne suradnice i suradnike iz hrvatskih katoličkih misija u Bergisch Gladbachu bio je dr. fra Anto Popović (u sredini), koji je završio studij biblijskih znanosti u Rimu. Voditelji rasprave bili su fra Bernard Dukić (desno) i fra Josip Klarić (lijevo), novoimenovani delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj.

Hrvatski katolički kalendar

1998

O, dođi Stvorioče Duše Svet, pokloni duše vjernika!

Na pastoralnom skupu okupilo se četrdesetak pastoralnih suradnica i suradnika. Na jednom takvom susretu neizostavna je naravno zajednička fotografija svih sudionika.

BERLIN Vrijedni folkloraši

Folklorna skupina HKM Berlin vrijedno vježba i nastupa na svim misijskim, a vrlo često i na gradskim svečanostima, kao što su fešta naroda, međunarodna smotra folklora, razne obljetnice. Nastupaju s puno elana i zanosu, jer znaju da i na taj način predstavljaju svoju domovinu i narod. S mladim i lijepim plesačicama i plesačima u misijskoj dvorani svake subote u 18 sati rade gospode Mirjana i Neda, a imaju punu podršku svećenika i pastoralnih suradnika.

FRANKFURT Zbor sestre Pave

Pjevačice i pjevači misijskoga zbora „Mato Lešćan“ iz Frankfurta priredili su 12. rujna svojoj voditeljici sestrini Pavlimiri Šimunović ugodno iznenađenje. U povodu 25. obljetnice polaganja njezinih redovničkih zavjeta izrekli su joj srdačne čestitke, donijeli prigodne darove, zapjevali i svi skupa se proveselili. U proslavi su sudjelovali i svećenici i časne sestre iz Misije.

MAINZ Mali nogometaši

U Mainzu je hrvatski nogomet na velikoj cijeni ne samo među odraslima, nego i među najmlađima. Plasman „Croatie 95“ u viši rang natjecanja povećao je zanimanje za nogomet i kod učenika koji, poput velikih, igraju na turnirima i raznim drugim prigodama. U tomu im naravno pomažu roditelji i stariji. „Croatie 95“ ne bi dakle trebala imati brige za svoj podmladak, jer već sada među najmlađima ima nekoliko izuzetno kvalitetnih igrača.

